

ВІСТНИК

СТАНИСЛАВІВСЬКОЇ ЕПАРХІЇ

Не забуваймо о складках на сироти і католицьке виховання молоді. »Дайте, а дасться Вам«.

Лука IV. 83.

Nuntiatura Apostolica Poloniae N. 315. Varsoviae, 5 Decembris 1937.

EXCELLENTISSIME DOMINE!

Nuntiatum est mihi Excellentiam Tuam Reverendissimam decrevisse nuper, gravibus verbis et sub canonicae oboedientiae praeepto, ne sacerdotes nomen darent societatibus laicalibus, iis tantummodo exceptis, in quibus sacerdos ex officio, et non vi electionis, interveniat, atque iis quae praestitutum habeant finem promovendarum Ecclesiae rerum, vel Ecclesiae ipsius imperio subjacent.

Equidem hoc decretum et sapiens et, in perturbatis nostrorum temporum adjunctis, opportunissimum censeo, ad sedanda civium dissidia et pacem ac tranquillitatem animorum conciliandam, effusa in omnes caritatis sacerdotalis abundantia, et aucta apud populos

ministrorum Dei auctoritate. Quare, quum recte factis laus merita denegari non debeat, Excellentiae Tuae de capto consilio perlibenter gratulor.

Sane, quod decrevisti, respondet adamussim iteratis Romanorum Pontificum monitis et praeceptis.

Meminisse sufficiat verba quaedam, ex Encyclica Pii X „Ilfermo proposito“ decerpta :

„Sacerdos, supra omnes alios homines elevatus, ut missionem sibi a Deo commendatam adimpleat, debet seipsum superiorem ostendere omnibus humanis partium studiis, omnibus colluctationibus, omnibus societatis classibus... Nullis ergo hujus generis Associationibus nomen dabunt, nisi post maturam deliberationem, de consensu Episcopi, et in iis solum casibus, in quibus collaboratio sacerdotis omni periculo careat ac evidenter utilis appareat.“

Consonant his verbis normae a Benedicto XV statutae, die 16 julii anni 1921, in Epistola ad Episcopos Poloniae, omnibus notissima.

Non dubito quin Venerabilis Clerus, Excellentiae Tuae Reverendissimae auctoritati et personae semper obsequentissimus excepturus sit paterna tua monita libenti animo et ad parendum pronus.

Clerus, omni partium studio liber, conferat zeli sui vires ac nervos ad conformandas sacri ministerii methodos necessitatibus ac postulatis hodiernae societatis, sancte servata Evangelii doctrina, et socialibus Ecclesiae principiis mente animoque alte infixis.

Praelucente fide catholica, et calente in cordibus mutuae caritatis igne, conentur cives omnes fraternitatis vinculis constringere, ac dispares societatis classes christiana sodalitate conglutinare.

Adlaboret denique, quanta possit alacritate et generositate, in promovenda inter fideles Actione Catholica, toties ac tantopere a Sanctissimo Patre nostro Pio XI commendata, velut ratio et via providentialis, ad instaurandum ordinem christianum et civilem, nostris temporibus profunde perturbatum.

Pro tua Clerique tui felicitate sincera vota nuncupans, Excellentiae Tuae Reverendissimae addictissimum me et obsequentissimum profiteor.

† Ph. Cortesi, Archiep. Siracen.

Nuntius Apostolicus.

Excellentissimo Domino

Gregorio Chomyszyn

Episcopo Stanislaopoliensi.

Відсканував Василь Гаранджа

Нунціятура Апостольська Польщі. У Варшаві 5. грудня 1937. Ч. 315.

Ваша Ексцеленціє!

Дійшло до мого відома, що Ваша Ексцеленція недавно розпорядили сильними словами і під канонічним приказом, щоби священники не належали до світських стоваришень з виїмком тільки таких, в котрих священник з уряду, а не силою вибору може брати участь, як також таких, котрі мають определену ціль поширювати справи Церкви, або є підчинені власти Церкви.

Якраз сей розпорядок уважаю і за мудрий і за найвідповідніший серед замішаних обставин наших часів, щоби утихомирить незгоду горожан і щоби спричинити поширення і успокоєння умів через вилив священничої любови для всіх і через піднесення авторитету слуг Божих в очах вірних. Тому, що за добрі діла належить заслужена похвала, я з правдивим вдоволенням гратулюю Вашій Ексцеленції за повзятую постанову.

Справді, що Ти рішив, відповідає як найточніше частим напимненням і приказам Римських Папів.

Вистарчить пригадати деякі вискази виняті з Енцикліки Пія Х. „*Il fermo proposito*“: „Священник, вивисшений понад всіх інших людей, щоби міг сповняти місію собі від Бога поручену, має себе поставити висше понад всі людські партійности, понад всякі боротьби, понад всякі верстви суспільні... Не повинні отже належати до ніяких того рода стоваришень, як тільки по зрілій розвазі, за згодою Єпископа і тільки в тих случаях, в котрих співпраця священника виключає всяку небезпеку і оказується очевидно хосенною“.

З тими словами згідні є норми видані Венедиктом XV, дня 16 липня 1921 р. в Листі всім дуже добре знанім, до Єпископів Польщі.

Не сумніваюся, що Всечесний Клир авторитетови і особі Вашої Ексцеленції завсіди найпослушніший, прийме Твої вітцівські упимнення радо з готовістю послуху.

Клир стоячий понад всякі партії, має ужити в своїм ревнованю всіх сил, щоби узгіднити методи святої служби з потребами і домаганнями нинішної суспільности, при захованню святої науки євангелія і глибоко утвердивши в умі і душі суспільні принципи Церкви.

Йдучи за світлом католицької віри, з горіючим огнем в серцях взаїмної любови, нехай (священики) стараються всіх горожан звязати узами братерства і споїти нерівні верстви суспільности християнською приязнею.

Вкінці нехай працює, оскільки може з охотою і благородністю в поширенню Католицької Акції між вірними, так часто і так дуже порученої Святійшим Отцем нашим Пієм ХІ, як підставу і вказану Провидінням дорогу до повернення християнського і горожанського порядку, так глибоко захитаного в наших часах.

Висказуючи для Тебе й для Твого Клиру щирі бажання щасливого успіху, заявляю вислови найбільшої преданости і прихильности.

Ф. Кортезі, Архієп. Сирац.
Нунцій Апостольський.

.....
До Їх Ексцеленції Кир
Григорія Хомишина
Єпископа Станиславівського.
.....

До Всечесного Духовенства.

Подаючи до відома повисше письмо Апостольської Нунціятури у Варшаві зазначую і підчеркую і то для ухилення всяких інсинуацій і хибних толків, що при оголошенню мого розпорядку я не повідомляв перед тим Апостольську Нунціятуру, ані також по виданню тогож розпорядку. Лишень алярм і крик преси спричинив, що та справа дійшла до відома Апостольської Нунціятури і що відтак Ексцеленція Апостольський Нунцій Архієпископ Филип Кортезі сам proprio motu вислав письмо до мене в нинішнім Вістнику оголошене в тексті латинським як оригіналі і в українським переводі.

При сій нагоді щераз моє розпорядження оголошене у Вістнику Ч. X-XII — 1937, Ч. 5979/IV підтримую в цілій силі і хто з священиків до него не примінивсяби, буде потягнений до строгої відповідальности, а за те нехай священики стараються основувати церковні установи і Товаришення під властію і впливом Церкви. Нехай там по можности будуть діяльні як слуги Церкви, а не як прислужники світських „патріотів“.

Коли заходилаби якась виїмкова конечність, може священик удатися до Єпископського Ординаріату, котрий по розсмотренню справи, може уділити диспензу від того розпорядку і то лишень на певний час, доки конечність сего вимагає. Рівнож подаю до відома, що той розпорядок не відноситься до стоваришень чисто харитативних і до урядів автономічних.

Станиславів, дня 20 грудня 1937. р.

† ГРИГОРІЙ
Епп.

Ч. 8093/I V. Торжество в день річниці коронації Св. Отця. Сим заряджується відправити сего року так як попередних літ торжественне Богослуження в день річниці коронації Св. Отця на дни 12. лютого. В часі літургії належить взяти ектенію на всякое прошеніє, при кінци по заамвонній молитві виставлення Найсв. Тайн, відмовити 5 Отче Наш і 5 Богородице Діво за Св. Отця, відспівати Тебе Бога хвалим, торжественне благословлення Найсв. Тайнами і Под Твою милость. По отпусті св. Літургії многолітствіє для Св. Отця. Вірних належить заохотити, щоби принимали св. Причастія за Св. Отця.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 20. грудня 1937.

Ч. 8089/IV. Зарядження в часі Великого Посту. Пригадується всі попередні зарядження, які мають бути перестерігувані і виконувані в часі Великого Посту, а саме:

1) Вістник з 1922 р. Ч. I-III. стор. 1-3, 2) Вістник з 1930 р. Ч. I-III стор. 7-8.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 20. грудня 1937.

Ч. 8090/IV Справи, які належить завсіди перестере-рігати. 1) Загально відомо, що наші вірні а навіть по части і священники легкодушно і аж до смішности роблять знак св. хреста. Замість поважно і належно перехреститися, то крутять рукою немов млинкують, або немов відганяють мухи. (Майже ніколи не досягають рукою до лівого рамени, коли вимовляють „св. Духа“ і це головна причина хибного роблення знаку св. хреста). Розпинаємося за обрядом, ним чванимося, а заразом його обезобразуємо, бо навіть знамени св. хреста не хочемо правильно зробити. В тім згляді засоромлюють нас схизматики, які з повагою і побожністю хрестяться. Тому най кождий священник зачне від себе, най щоденно о тім памятає, най рано, коли встає найперше пригадає собі о правильнім робленню св. хреста, най при молитві, Богослуженню на се добре уважає, а відтак най поучує вірних почавши від дітей, а на найстарших скінчивши. Най пригадує і поучує не раз або два рази, але й сто разів, тисяч разів, ні, неустанно, аж научимося побожно, з увагою і з побожністю хреститися. Прикро мені ту справу так конечну і samozрозумілу, — пригадувати. Видно як у нас правдива побожність і житте з віри занедбане.

2) Те саме треба розуміти о віддаванню поклону І. Христу в Найсв. Евхаристії. Замість глибокого поклону, метанія, заледви кивнення головою. Загально беручи, вірні не віддають поклону Найсв. Евхаристії, або неналежно. Кланяються всім образам, цілують хрест, навіть одвірки, але многі, а многі не звертають уваги на Ісуса в Найсв. Евхаристії. Те саме можна зауважити і по многих священниках. Тому пригадую, що треба конче зробити знамя св.

хреста, а відтак зігнути ся горішньою половиною тіла до землі так, щоби можна рукою майже до землі досягнути. Рівнож можна зауважити, що многі священники виходячи на Службу Божу, а передовсім на читану, тримаючи в руках чашу і дискос, заледво махнуть головою перед олтарем, де знаходяться Найсв. Тайни. — Се не може бути. — Напоминаю і приказую всім священникам, щоби самі віддавали належно і побожно поклін Найсв. Евхаристії і щоби неустанно о тім поучували вірних і їх напоминали — зазначається, що всяке занедбання в тій справі буде каране безпощадно. Найсв. Евхаристія то не мертвий образ або бездушна річ, але сам І. Христос живий воплочений Бог, реально під видами хліба присутний, якому належить ся найвисше прославлення, честь і богопоклонення.

3) Ізза сеї причини також Святая Святих, де переходяться Найсв. Тайни, має бути в найбільшій почесі. Порядок, лад, харність і окраса повинна бути як найбільша. А головно звертаю увагу, щоби особи непокликані там не знаходилися і не мали там вступу, як се в попередних роках у Віснику остало заряджене. Най се буде першим етапом до визволення Церкви у нас з поневолення, гіршого від невільничого стану.

4) Най кождий душпастир перестерігає і подбає, щоби перед Найсв. Тайнами завсіди горіла вічна лампа.

5) Ручники від чаші перед пранєм має сам священник перше виполокати в теплій воді, а відтак воду з першого праня виляти до сакрара, а в остаточнім случаю виляти на приличне місце, напр. в городі і присипати землею. Те саме треба розуміти о праню ілітонів з тим, що священник перед першим ополоканям має стрясти на папір і всякі можливі округинки належить в папери спалити в огні.

6) Точність, лад і порядок є першою умовиною всякого добра і успішної праці, є zarazом одним з головних познач культурі. Тому Богослужень, так раних як і вечірних, належить усталити час і порядок і перестерігати точність у відправі. Брак усталеного часу і порядку і не-

заховування точности, впроваджує заміщення у вірних, нарікання або й опускання Богослуження. Треба тут також заховати ту норму, що перед прилюдним Богослуженням для всіх спільним, мають уступити всякі справи духові приватних осіб. Отже прим. сповіди поодиноких осіб не сміють опізнювати прилюдного Богослуження, з виїмком посіщення хорого з Найсв. Тайнами і то в наглих случаях. Сповіди вірних або інші справи приватні належить так уладнати, щоби не перешкаджати у спільнім Богослуженню.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 20. грудня 1937.

Ч. 5840/VI. Справи рікрічно до виконання. Справи, які кожний парох, згідно завідатель місцевий чи *exsigendo*, як також кожний самотійний експозит чи експонований сотрудник, має що року пильнувати і виконувати, є слідуючі:

1) Що року переслати до Еп. Консисторії найдалше до кінця січня всі копії метрик з попередного року.

2) Так само як під 1) переслати рахунки зі скарбон церковних.

3) Переслати квести, а іменно: а) в день Першої Неділі В. Посту на фонд Милостині Дієцезальної (М. Д.) б) в день празника св. Апостолів Петра і Павла на Петрів гріш, в) в день празника Непорочного Зачаття Пр. Д. Марії на катедрі в Станиславові. Наколиби хто найдалше до місяця по висше сказаних днях не прислав квести, або не оправдався в случаю неможливости, тоді тратить платню одного місяця на ціли висше сказані.

4) Кожного року в грудні прислати відписи квітів урядових на заплачені всі податки.

5) Кожного року на весні і в осени в часі орки має обійти межі парохіяльного поля і переконатися, чи хто не ворався в парохіяльне поле. В данім случаю має постаратися, щоби авульзи були реституовані, хотяйби навіть судовою дорогою.

Дійшло до відома Еп. Ординаріату, що в многих місцевостях є авульзи єще з попередних літ, а однак парохи не хотять робити ніяких кроків в ціли відобрання, бо бояться коштів. Най знають, що такі парохи обтяжують свою совість, бо з ерекціонального поля не тільки мають тягнути зиски, але й цілоти його боронити. Хто з поля користає, має також і тягарі поносити. Що до завідателів будьто місцевих будьто ехсуггендо, то вони мають донести о всяких авульзах до Еп. Ординаріату і наколи є певність виграння в суді, кошта понесе Еп. Ординаріат, з виїмком случаю, що Еп. Ординаріат відступив даром уживання поля дотичному душпастиреви.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 20. грудня 1937.

Ч. 8091/IV. Справа пренумерати католицької преси.

Загально відомо, що преса є одним з наймогутнійших чинників, які впливають на події і історію поодиноких народів і цілого людства. Відомо також, що переважно ворожа преса заволоділа людськими умами на всіх ділянках людської суспільности. Вона спричинила переслідування катол. Церкви і віри в Мексику і в Еспанії, а большевія се вицвіт ворожої преси. Вона спричинила і спричинює всякі розкладові перевороти в народах і державах. Одиноким середником проти сего застрашаючого зла є католицька преса.

Ізза сеї причини обовязком совісти кожного віруючого христіянина-католика є поборювати ворожу пресу, а підтримувати і поширювати католицьку. Коли се є обовязком кожного віруючого христіянина-католика, тим більше сей обовязок тяжить на совісти кожного священика. Священик, котрий не відчувавби сего і не запобігав, а навіть сам не читав католицького часопису, бувби не тільки нерадивий і недбалий робітник в Христовім винограді, але просто зрадник, котрий дававби на поталу справи Христові.

Відомо, як також у нашім народі розпаношилася ворожа преса і кілька вона заподіяла зла, бо у нас не було за весь час католицьких часописів. Дперва в послідних роках появилися католицькі часописи, а між ними „Нова Зоря“ і „Правда“, перша виходить два рази на тиждень, а друга раз на тиждень. — Та ті часописи ледви живують, хотяй редаговані дуже добре. А яка сему причина? Бо у нас суспільність душевно так затроена трійливими бактеріями, що не відчуває конечности катол. преси і дальше затроює себе впливом ворожої преси. Але що більше! Навіть загал духовенства не відчуває сего і не старається поширювати катол. преси, а навіть її не читає. Се справді каригідний злочин перед Богом, Церквою і історією свого народу. Еп. Ординаріят не хоче сеї справи відносити до всего духовенства тут. церк. провінції, але головно до духовенства тут. Епархії. Се болючо і лячно! По тільки пригадках, по тільки письменних представленнях при всяких нагодах, а одначе така байдужність, така нерадивість, таке злочинне занедбаня!

Представивши коротко вагу і конечність катол. преси а zarazом занедбаня загалу тут. духовенства в тій справі, Еп. Ординаріят звертає увагу, щоби духовенство не легковажило тої справи, за занедбаня котрої може колись потім дуже жалувати. Нехай духовенство не спонукує тут. Еп. Ординаріят до примінення небажаних і прикрих середників, а zarazом поручає пренумерування і читання як також поширювання часописів: „Нова Зоря“ і „Правда“, котрих адреса є слідуюча: Львів, вул. Гродзіцких ч. 2/1.

Від Епископського Ординаріату. — Станиславів, дня 20. грудня 1937.

Ч. 8092/IV. Січень, місяць катол. преси. Сим поручається: 1) Проголосити з проповідниці „місяць доброї преси“ (січень до 15. II.) с. р. — і пояснити вірним, на що сей місяць призначений, 2) Виголосити бодай одну про-

повідь на тему ЗЛОЇ Й ДОБРОЇ ПРЕСИ і в тій проповіді виказати, що християнин-католик **може й обов'язаний** робити для доброї преси. В дальших неділях „місяця“ сю велику справу перед проповідю коротко пригадати й наново поручити. 3) Відбути нараду з кількома відповідними особами в парохії (прим. з членами брацтва), — **що, та як**, зробити для поширення доброї преси. 4) В половині місяця, або скорше заповісти, що по всіх домах підуть колектанти-(ки) передплати — і вислати їх з оказовими примірниками і зшитком, чи бльочком. Колектанти повинні обійти всі хати в парохії хочби задля розбудження свідомости, записуючи адреси, мають зазначити, хто новий зачинає передплачувати. 5) Кожної неділі підчас „місяця“ по Службі Божій відмовляти 5 Отче наш і 5 Богородице в наміренню поширення катол. преси. 6) По упливі місяця, се є: до кінця лютня здати ЗВІТ до Уряду деканального: а) з того, що зроблено і б) які успіхи (нових передплатників або загалом передплатників) принесла акція „місяця“. Звіти перешле Уряд деканальний до Єпископського Ординаріату під особистою відповідальністю.

Інші — гідні поручення АКТИ: (також поза місяцем д. пр.) Класти катол. часописи й книжки в канцелярії й почекальні — плякатувати часопис на приступних місцях, прим. коло церкви — уряджувати коло церкви кольпортажу часописів і книжок — уживати для благородної агітації й пропаганди Брацтв і Товариств — закладати брацькі або парохіяльні бібліотеки — роздавати при нагоді парохіяльних посіщень і при інших стрічах — а також через шкільних дітей відповідні летючки й оказові примірники — попросити богатших, щоби запруну-мерували часопис для найбільшніх і таких жертводавців оголосити з признанням з проповідниці — порадити біднійшим спільну передплату (по 5-ох або бодай 10-ох 1 примірник часопису) — устроїти виставку католицьких часописів і книжок приміром у читальні, чи в відповідній

кімнаті й заохотити парохіян, щоби її звиділи. (Видавництва часто дадуть на сю ціль примірники даром, або по значно зниженій ціні). — При різних нагодах радити читати й передплачувати католицький часопис, згідно відповідну книжку. Загалом конечно вжити всіх заходів, щоби в вірних розбудити не лише охоту до читання й спомагання католицької преси — але також, щоби витворити в них ПЕРЕКОНАННЯ, що є КОНЕЧНИМ ОБОВ'ЯЗКОМ ХРИСТІЯН ОБОРОНА перед злою пресою — і тим самим: СТВОРЕННЯ й ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОБРОЇ ПРЕСИ, — що осягається передовсім передплатою. (Замало і неправдиво булоби думати, що поміч добрій пресі, се лише таке довільне, отже не конечно, „не обов'язкове“ добре діло). І се переконання дається здобути через часте при відповідних нагодах впоювання свідомости — подібно, як уже є впоєне переконання про недільний обов'язок брати участь в Безкровній Жертві. Крім сего поручається всі ті уваги і способи, які подано в тут. відозві до Духовенства з дня 6. серпня 1931 р. Ч. 6376/IV під заголовком „О пресі як дуже важній зброї нинішньої доби“ — в другій часті (стор. 9 — В.).

Вкінці приказується під канонічним послухом першу часть тоїж відозви (стор. 1—9) з амвони вірним прочитати і пояснити. Зпоміж часописей належить поширювати: 1) „Нова Зоря“, 2) „Правда“, 3) „Місіонар“, 4) „Наш Приятель“, 5) Видавництво ОО. Василіян в Жовкві „Бібліотека релігійної освіти“.

Від Єпископського Ординаріату, — Станиславів, дня 20. грудня 1937.

Ч. 8179/III. В справі релігійної бібліотечки для дітей. Видавництво „Наш Приятель“ зорганізувало релігійну бібліотечку для дітей „Моя Книжечка“. Книжечки ті будуть появлятися в тій бібліотечці періодично раз на два місяці з метою релігійного вироблення наших дітей.

В книжочках тих будуть заподані біблійні та катихитичні теми в цікавій та белетристичній формі як рівнож легенди, релігійні сценки, співанки і т. п.

Єпископський Ординаріят поручає видавництво те Духовенству до поширення між дітворою.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 30. грудня 1937.

Ч. 7458/VI. В справі належного береження церковного майна. Маючи на увазі часті пожежі церков, підчас яких горить не тільки церква, але й ціле її внутрішнє урядження, як теж ще частіші вломи і крадежі по церквах, що стають тепер майже щоденним явищем, — Єпископська Консисторія поручає горячо Всч. ОО. Парохам і Завідателям подбати про негайну належну охорону перед непотрібними втратами повіреного їхній опіці й завідуванню церковного майна, яке представляє для кожної церкви і парохіян все дійсно велику вартість.

Зокрема Єпископська Консисторія накладає на Всч. ОО. Парохів і Завідателів обов'язок дбати про обережне обходження з огнем у церкві, про удержання при церквах добрих нічних сторожів, про забезпечення церковних дверей сильними замками і залізними штабами, а **передусім про негайну асекурацію церковного урядження від огню і від крадежі-влому.**

Оскільки менше заможним церквам неможливо булоб забезпечити ціле урядження церкви, слід безумовно зааскурувати бодай вартісніші предмети з церковного урядження, як дорогоцінності, предмети з золота і срібла, чаші, свічники, готівку в церковній скарбоні, вартісні папери, церковне білля, обруси, стихарі, хоругви, образи і т. п. Не можна здержуватися від забезпечення через позірно великі кошти забезпечення, бо на ділі оплата за забезпечення церковного урядження є зовсім невелика і виносить на цілий рік від зол. 1000.— забезпечено.

вартости: за забезпечення від огню в церквах мурованих під бляхою зол. 1·50, під гонтами зол. 4·—, в деревляних під бляхою зол. 2·50, під гонтами зол. 7·—, — за забезпечення від крадежі-влому: зол. 15·— до 25·—, залежно від місцевости, роду забезпечених предметів і їх приміщення.

Самозрозуміло, що забезпечення церковного майна слід заключувати тільки в Товаристві взаємних забезпечень „Дністер“ у Львові, вул. Руська ч. 20., яке працює тепер передусім у ділянці асекурації рухомого майна, щоб тим способом не тільки піддержати цю нашу заслужену народню установу, але й в слід за тим причинитися до розвою цілого українського економічного життя.

Епископська Консисторія звертає увагу Впр. Духовенства, що до вимог правильного завідування церковним і парохіяльним майном належить також переведення асекурації цього майна з уваги на те, що на випадок його втрати чи знищення наслідком огню чи влому, справити нове урядження до церкви, яка не була забезпечена, в часі теперішнього загального зубожіння села, булоб для парохіян дійсно непотрібним тягарем та могло б дати слушну причину до шкідливих, а злишних нарікань на невідповідну господарку парохіяльним себто прилюдним майном.

Вкінці Епископська Консисторія взиває Впр. ОО. Деканів порушити на найближчому деканальному соборі згл. конференції цю важну справу забезпечення церковного майна, заінтересувати ближче нею всіх Всч. ОО. Парохів і Завідателів та при нагоді деканальних візитацій провірювати виконання цього розпорядку у поодиноких парохіях.

Від Епископської Консисторії. — Станиславів, дня 20. грудня 1937.

Ч. 5950/ V. В справі слухання св. сповідей вірних.
Дійшло до відома Епископського Ординаріату, що деякі священники заголосно говорять в часі слухання сповіди, а головно, коли напоминають пенітентів. Той спосіб слу-

ханья сповіди невідповідний і сего треба вистерігатися, бо можна знеохотити вірних до св. Тайни Покаяння.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 23. листопада 1937.

Ч. 7514/І Звільнено на власне бажання задля лихого стану здоровля від обовязків містодекана снятинського деканату о. Евстахія Гордійчука, пароха в Залучу над Черемошем.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 16. грудня 1937.

Х Р О Н І К А.

ІМЕНОВАННЯ.

Ч. 6499/І. о. Григорій Зінко, парох Острині, іменованій завідателем деканату тисьменицького дня 18. жовтня 1937.

Ч. 6585/І. о. Ілля Оренчук, парох Снятина, І. містодеканом снятинським, дня 23. жовтня 1937.

Ч. 6503/І. Грамоту відпустительну до А-Епархії Львівської отримав о. Др. Володимир Пелліх, дня 15. жовтня 1937.

ІНСТИТУЦІЇ НА ПАРОХІЇ.

Ч. 9687/І. о. Николай Руденський на Раковець, дек. городенського дня 8. жовтня 1937.

Ч. 5688/І. о. Евстахій Манастирський на Гвоздець старий, дек. коломийського дня 8. жовтня 1937.

Ч. 6335/І. о. Михаїл Рокіцький на Ласківці, дек. чортківського дня 8. жовтня 1937.

Ч. 2540/І. о. Володимир Гук на Ягольницю місто, дня 17. вересня 1937.

УПОКОЇЛИСЯ.

Ч. 6298/І. о. Петро Шанковський, парох Копичинець, дня 25. вересня 1937.

Ч. 7694/І. о. Ілярій Цибик, парох Назірнії, дня 27. падолиста 1937.

Ч. 7763/І. о. Лука Корвацький, парох Острова, дня 3. грудня 1937.

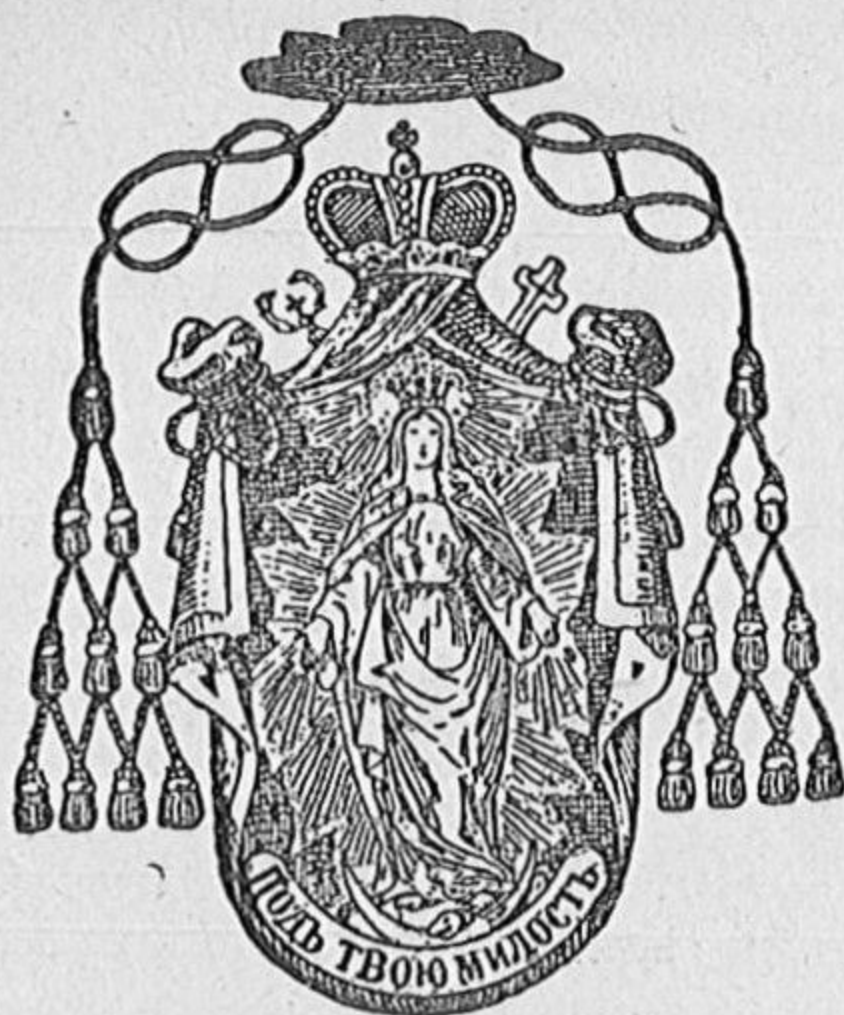
Ч. 8336/І. о. Онуфрій Вергун, парох в Дебеславцях, дня 26. грудня 1937.

Душі їх поручається молитвам Всеч. Духовенства.

Від Єпископської Консисторії.

Станиславів, 30. грудня 1937.

о. Теодор Паливода
канцлер

ВІСТНИК

СТАНИСЛАВІВСЬКОЇ ЕПАРХІЇ

Не забуваймо о складках на сироти і католицьке виховання молоді. »Дайте, а дасться Вам«.

Лука IV. 83.

Ч. 4570/IV. Похорон священика. Трафляється, що на похороні священика промовляють світські люди, котрі нераз уживають сеї нагоди як пропаганди для своїх світських цілей. Тих промов буває нераз аж загато, бо від різних товариств і організацій. Се є аномалія, бо сам похорон священика має бути послідною промовою для вірних як священика. Тому постановляється, що в часі похорону має заряджувати священик, котрий провадить похорон разом з іншими священиками, а не світські люди, хотяйби які визначні. Без дозволу того священика не сміє ніхто промовляти. В часі похорону може

промовляти над самим гробом що найбільше один світський чоловік в імені прочих за згодою і дозволом священника, котрий проводить похороном і то вже по всій відправі Богослуження похоронного. В часі його промови має священник, згідно священники, роздягнутися зі священничих риз. Коли одначе трафилосьби, що хтось зі світських промовлявби без згоди і дозволу, тоді всі священники мають забратися з цвинтаря.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 23. травня 1938.

Ч. 43/См. В справі прийняття до Духовного Семинара. Абсольвенти гімназій, які хотілиби посвятитися духовному стану і бажалиби бути прийняті до тут. Духовного Семинара, мають внести до Єпископського Ординаріату, найдалше до 10. вересня с. р. свої подання о прийняття до Духовного Семинара, а самі мають явитися особисто на елекцію кандидатів духовного стану в Ректораті Духовного Семинара дня 23 вересня с. р. о 10-ій год. рано.

До подання мають долучити: 1. метрику крещення і миропомазання, 2. свідоцтво зрілості гімназійних наук, 3. перебіг життя, 4. свідоцтво горожанства Польської Держави, 5. деклярацію родичів, що будуть платити за удержання свого сина в Духовнім Семинари місячно по 40 зол.

Рівночасно взивається всі дотичні парохіяльні уряди, щоби повідомили всіх кандидатів духовного стану, що перебувають в їх місцевостях, про речинець подань і елекції і щоби переслали осібно впрост до тут. Єпископського Ординаріату по совісти свідоцтво моральности кандидатів і їх родичів, та подали їх маєтковий стан.

Від Єпископського Ординаріату, — Станиславів, дня 25. травня 1938.

Ч. 4571/І. Розписання на конкурс опорожнених парохій. Сим розписується конкурс на слідуючі парохії: Космач, дек. Богородч., Манява, Пороги, Солотвина,

Яблінка, Велеснів, Губин, Швейків, Дубки, Копачинці, Топорівці, Васильківці, Гадинківці, Перемилів, Пробіжна, Трибухівці, дек. Гусят., Увисла, Ганусівці, Миловане, Острів, дек. Єзупіль., Живачів, Петрів, Підвербці, Якубівка, Іване над Дністром, Тлусте, Устечко, Дебеславці, Ілинці, Рожен великий, Бабинці, Жабе-Слупейка, Жабе-Ільця, Річка, дек. Косівського, Волківці, дек. Кудрин., Горошова, Залісе, дек. Кудрин., Нівра, Сковятин, Заріче, дек. Надвірн., Саджавка, Ключів великий, Космач, дек. Піст., Молодятин, Мишин, Печеніжин, Уторопи, Боссири, Лосяч, Пилатківці, Ганківці, Вовчинець, Опришівці, Ольшаниця, Чернолізці, Долина, Палагичі, Дрищів, Коньчаки, Маріямпіль, Межигірці, Усте зелене, Бобулинці, Будзанів, Вербовець, дек. Чортк., Косів, дек. Чортк.

Прохання належить внести до 1. вересня 1938, а дня 29. вересня 1938. о год. 9. рано зачнеється письменний іспит, а дня 30. вересня устний іспит.

В проханню належить зазначити, о котру парохію петент старається, а коли старається о більше парохій, то треба внести прохання на кожду парохію зосібна.

До кожного прохання треба долучити, статистичну табелю, а свій Деканальний уряд попросити, щоби він в свій час прислав кваліфікаційну табелю петента зосібна на кожду парохію, о котру петент убігається. Прохання незаосмотрені в потрібні залучники не будуть узгляднені.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 25. травня 1938.

Ч. 199/І. В справі вільного надання парохії **Виноград, дек. Жуківського.** Подається до відома Всч. духовенства, що парохія Виноград, дек. Жуківського з огляду на те, що двірські ґрунти зістали продані жидови, є вільного надання.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 20. січня 1938.

Ч. 760/І. В справі вигаснення патронату на парохію Ворвулинці, дек. Заліщицького. Двірські добра в парохії Ворвулинці, декан. Заліщицького, зістали в цілості продані на парцеляцію. Тому вигасло право патронату і парохія стала вільного надання.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 24. лютого 1938.

Ч.8257/І. В справі утворення парохії для Українців гр. кат. обряду в Парижі. Подається до відома Всч. Духовенства, що Св. Конгрегація для Східньої Церкви іменувала парором о. Т. Перрідона у Парижі для Українців гр. кат. обряду поселених у Френції. Адреса: J. F. Th. Perridon, Paris — 14. Rue de Gergovie 86.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 4. січня 1938.

Ч. 2976/І. В справі о. Йоана Думича. Перед кількома літами прийшов з Америки до нашої дієцезії без ніяких документів о. Йоан Думич, ходить село від села, проситься на ніч, жебрає, а при тім виговорює найгірші річи на Єпископів і священників. Повідомляється, що о. І. Думич є непочитальний і суспендований. Всч ОО. остережуть своїх вірних, якщо він зайшовби до парохії.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 11. квітня 1938.

Ч. 1775/ІІІ. В справі опіки священника над молодю шкільною і доростом, що кінчить школу. Єпископський Ординаріат звертає увагу Всч. Духовенства, що незвичайно важною справою в душпастирській праці священника є нині опіка над шкільною молодю і доростом, що кінчить школу. Тота опіка повинна простягатися поза

звичайними обов'язками катихита-душпастиря ще у трох напрямках:

1. Всч. Отці повинні призвичаювати дітей вже на шкільній лавці не лишень до відроблювання заданих лекцій з катехізму чи біблії але і до постійного контакту з релігійними діточими виданнями через закладання чи то у школі чи при уряді парохіяльним релігійних діточих бібліотек (в яких склад можуть входити і книжочки взагалі будуючого і позитивного під етичним оглядом змісту), визичування дітям тих книжочок та періодиків та розмови з дітьми на теми прочитаного. В той спосіб навіязує душпастир-катихит з дітьми а через них і з родичами тісніший і сердечніший духовий контакт далеко триваліший від урядово-шкільного та уможливорює продовжування тої духової звязи і по скінченню шкільної науки.

2. Кождий Душпастир повинен особливо заопікуватися дітьми, що кінчають вселюдну школу та бути їм і їх родичам добрим дорадником і дороговказом. Дітей, що кінчають вселюдну школу а є з природи цікаві і мають талан чи то до книжки чи до ремесла або торгівлі належить конечно спрямовувати і уміщувати у доброго ремісника, купця, торгівлі чи кооперативі або як лишень родичі бодай на найконечніше для дитини можуть здобутися — висилати до відповідної гімназії. Річ се при нинішних обставинах нелегка, але і не менше конечна, бо годі допустити, щоби наша молодь через брак землі і варстатів праці чи відповідної життєвої підготовки і освіти марнувалася. В тім напрямі тяжить на Всч. О. О. Душпастирях великий моральний обов'язок і відповідальність. Наша молодь — навіть сільська — не має де подітися, бо землі батькам не прибуває, отже мусить через загальну і практичну освіту чи бодай безпосередню практику запевнювати собі місце і працю. До того однак освіта, що її дає вселюдна а тим більше сільська школа у багатьох випадках вже не вистарчає і тому власне треба спрямовувати дітей до середніх шкіл; само собою

розуміється, що до таких середніх шкіл, де дитина має вповні заповнене і відповідне релігійно-моральне виховання, бо без того жадна освіта і звання людини щасливою не зробить. Вразі як се є конечне і як на то родичі і дитина заслугують, треба їм в тій цілі і матеріяльно допомогти, організуючи необхідну бодай в початках поміч. Може то бути одним з проявів харитативної акції священика згідно ділаючих під покровом Церкви товариств.

3. Дуже пильну увагу належить звертати також на молодь (головно по селах), що кінчить вселюдну школу і нігде далі не іде. Той доріст також не може — під загрозою дуже сумних наслідків в будуччині — остати для душпастиря обоятний і поза кругом його ділання. Добрий пастир подбає для нього і на далі про здоровий духовий корм, поширюючи серед молоді через меткіших ідейних хлопців і дівчат католицьку пресу і католицькі видання взагалі. В той спосіб виховає серед молоді генерації свідомих і ревних християн-католиків, що будуть членами католицької Церкви не лишень з метрики але також з життя і діл та мати дуже благодатний вплив на своїх ровесників (ць) і односельчан взагалі.

* * *

З окрема що до шкільної молоді, то конечний тут і щорічний **перегляд і провірка вислідів власної праці** о. Катихита. Тому Єпископський Ординаріят заряджує: **Всі Всч. О. О. Катихити і Парохи]** виготовлять **щороку до кінця вересня** і пришлють до Єпископського Ординаріату через свого Впр. О. Декана зі своєї праці звіт за попередній шкільний рік після поданого тут взірця. Звіти ці повинні бути виготовлені чітко і переглядно. Поза відповідями на поставлені питання належить в рубриці „замітки“ зясувати ядрено усі дані необняті питаннями, а важні для повнішого образу стану молоді і вислідів праці душпастиря.

Повіт: _____

Деканат: _____

Місцевість: _____

Парохія: _____

Назва школи і її степень: _____

ЗВІТ ДУШПАСТИРЯ

за шк. рік 193 /3 .

хлопців, дівчат

1. Усіх дітей гр. кат. обряду в шк. віці було:
2. З того ходило до школи:
3. У двох найвищих річниках (кл.) було гр.кат.
4. З них скінчило сего року школу:
5. З тих, що скінчили сего року школу:
 - а) остало в дома при родичах:
 - б) пішло на практику до ремесла або торгівлі (до якого і де?)
 - в) пішло до середніх шкіл (назвати кілько і до яких):
6. Чи в школі є окрема релігійна бібліотека? так ні
7. Кілько має книжок?
8. Що і за яку квоту прибуло до бібліотеки у звітовому році?
9. Як нема у школі, то чи є при иншій установі діточа релігійна бібліотека?
10. Чи і які журнали передплачують діти (вчислити і подати при кождім число примірників).
11. Чи є в школі яка релігійна організація молоді і яка?
Кілько має членів:
12. Кілько разів у шк. році приступили діти до св. сповіди і спільного св. Причастія?

13. Чи уладили у шк. році яку релігійну ім-
презу і яку?

14. Додаткові замітки:

В дня 193 . р.

підпис Всч. О. Душпастиря

читав: підпис Впр. О. Декана

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня
17. лютого 1938.

Ч. 526/С. Пригадується, що женихам, які потре-
бують диспензи, не вільно голосити оповідий перед
одержанням тоїж. Лучається, що душпастирі всупереч
тій забороні повторюваній уже кілька разів (як у Вістнику
з 1925 р. ч. I—III, стор. 10; з 1927 р. ч. IV—VIII, стор.
35; з 1928 р. ч. I—III, стор. 26 і з 1934 р. ч. IV—VI,
стор. 29) таки голосять наперед оповіди женихам, що
потребують диспензи, перед її одержанням для того, що
женихи приготовляються вже до весілля. З того виходять
великі неприємности для душпастиря; бо часом душпастир
— не одержавши диспензи загалом задля браку каноніч-
них причин або принаймні на час, тому що прошення
внесено запізно — не може женихів звінчати, то вони
озлоблені, що не одержали вінчання, справляють собі
мимо того весілля і зачинають мешкати разом як муж
і жена на згіршення других.

Для того забороняється Всч. ОО. Душпастирям
еще раз і то під строгою особистою відвічальністю голо-
сити женихам потребуючим диспензи оповіди перед одер-
жанням тоїж.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня
3. березня 1938.

Ч. 3234/IV. Поручення Бібліотеки Товариства „Скала“. Товариство „Скала“ видає популярні книжочки історичного та релігійно або суспільно-морального змісту. Всі вони є писані очевидно в християнсько-католицькій душі і тому є дуже бажаним і хосенним вкладом у наші популярні видання. Своєю ціною (20 сот. за книжочку) є вони приступні для як найширших кругів нашого народа а в першу чергу для селянства, для котрого є вони головно призначені. Тому, що нині релігійне освідомлення зі самої лишень проповідниці вже далеко не вистарчає, поручається Всеч. Духовенству доложити як найбільше старань, щоби попри поширення католицької преси старалося як найбільше поширити також і католицьку книжку, а міжтим передівсім видання Товариства „Скала“.

Печатане слово є нині необхідним помічником у релігійно-виховній праці священика і тому Єпископський Ординаріят уважає поширювання того печатаного слова за один з перших обовязків душпастиря. Занедбання сего обовязку може в будуччині мати для справ віри і Церкви дуже шкідливі наслідки, бо фактом є, що тепер попит на часопись і книжку на селі є значно більший як колись: якщо не заповнимо тої прогалини католицькою газетою і брошурою, то будуть заповняти її інші ще в більшій мірі як дотепер робили виданнями для справ віри і Церкви байдужими або й ворожими.

Тому поручається справу католицької преси і книжки Всеч. Отцям як особливо важний обовязок з тим, що Єпископський Ординаріят буде від часу до часу вимагати докладних циферних звітів з праці в тім напрямі.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 6. травня 1938.

Ч. 3126/III. В справі книжочки „Новітнє кріпацтво“. Генеральний Інститут Католицької Акції видав книжочку Осипа Луквицького п. з. „Новітнє кріпацтво“. Книжчока

те трактує популярно справу колективних большевицьких господарств. З уваги на її конструктивну ідеологічну вартість поручається її Всч. Духовенству до масового поширення серед вірних-селян. Ціна виносить 30 гр., а замовляти можна в Інституті Кат. Акції у Львові.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 8. квітня 1938.

Ч. 2068/IV. Заборона видавати Євангелія до умерших тіл в домах. Дійшло до відома Єпископського Ординаріату, що деякі священники дозволяють видавати з церкви Євангеліє до умерших тіл в домах, щоби ставити його на катафальку, а відтак по переносі тіла до церкви ставити його на домовині. З огляду, що Євангеліє є літургічною церковною книгою, та що лише помершим священникам, проповідникам Євангелія Христового прислуговує сей привілей ставити на їх домовині в церкві св. Євангеліє, длятого Єпископський Ординаріат забороняє видавати з церкви Євангеліє до умерших тіл в домах, а відтак класти на домовині в церкві.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 4. березня 1938.

Ч. 227/I. Іменування і інсталяція о. Дра Авксентія Бойчука на Архидіякона Еп. Капітули. Подається до відома, що Св. Східна Конгрегація рішенням з дня 2. серпня 1937 ч. 269/1937 іменувала о. Дра Авксентія Бойчука Крилошанином - Архидіяконом тут. Еп. Капітули і що канонічна інсталяція відбулася дня 2. січня 1938 в катедральнім храмі.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 5. січня 1938.

Ч. 4572|IX. В справі авдієнцій в часі ферій. Сим подається до відомости, що в часі ферій, т. є від 1. липня до 31. серпня авдієнцій не уділяється, як також ніяких справ не полагоджуюється з виїмком справ конечно-пильних.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 24. травня 1938.

Ч. 200|IX. Подяка за „Петрів гріш“. Подається до відомости Всеч. Духовенства і Вірних письмо Секретаріату Стану Його Святости, котре звучить як слідує:

Segreteria di Stato
da Sua Santità

Dal Vaticano, die 27 Decembris 1937.

№ 166201.

Da citarsi nella risposta

Exc. me ac Rev. me Domine.

Benevolo volentique animo Beatissimus Pater prosecutus est Petrianam stipem (zł. 2.006, 76) quam officiose, cleri quoque populiue dioecesis tuae nomine, Apostolico isti Nuntio detulisti. Hoc munus Sanctitati Suae pergratum extitit.

Namque et perspicuum in eo Augustus Pontifex deprehendit, tuae gregisque tui erga Se ipsum et Apostolicam Sedem fidei et observantiae testimonium, atque splendide exinde simul eluxit studium, quo in exemplum afficimini, ut universali iustitiae, veritatis et caritatis ministerio Christi Vicario commisso providas praebeatis opitulationes. Beatissimus Pater merita honestat laude praeclaram huiusmodi in Ecclesiam liberalitatem, quae divinae propitiationis et clementiae dona vobis conciliat. Quae ut affluentiora tibi dioecesiue tuae contingant Is, praecipuae caritatis testem, Apostolicam Benedictionem impertit.

Interea qua par est observantia me profiteor

Excellentiae Tuae
addictissimum

E. Card. Pacelli

Exc. mo ac Rev. mo Domino

D. no Gregorio Chomyszyn

Episcopo Stanislaopolitano Ruthenorum

STANISLAOPOLIM

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 17. травня 1938.

Ч. 4574|IX. Пригадка в справі вирівнання належності за книгу „священодійств“. Пригадується Всеч. Отцям, котрі до сеї пори того не учинили, що вже найвищий час вирівнати належитість за переслану „книгу священодійств“ і то в найкоротшому часі.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 23. травня 1938.

Ч. 3491| VI. Вишукання метрики. Поручається перешукати метрики, чи не знайдеться вписаного акту крещення Марії Стемпір (або Штомпир, доньки Йосифа і Анни в роках 1800-1835 і її вінчання з Теодором Онуфрійчуком в роках 1840-1849.

Метрики сі потрібні для доказу арійського походження в німецькій Австрії.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 24. травня 1938.

Ч. 2000| V. Поручення книжки „Мессія з Назарету“. Поручається книжку о. Петра Дзедзика п. з. „Мессія з Назарету“. I. том: Молоді літа Іс. Христа і Його приготування до публичного виступу. Львів 1937. Ціна книжки 2.80 зол.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 4. березня 1938.

Ч. 228/I. Іменування о. Дра Василика Василя на Крилошанина Еп. Капітули. Подається до відома, що дня 23. грудня 1937 іменовано о. Дра Василика Василя, професора і віцеректора тут. Духовного Семинара, Крилошанином тут. Еп. Капітули, і що канонічна інсталяція відбулася дня 2. січня 1938 в катедральнім храмі.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 5. січня 1938.

Ч. 4759|III. В справі „Свята Християнської України“.

КОМУНІКАТ Ч. 2.

Ділового Комітету „Свята Християнської України“
з нагоди 950-ліття хрещення Руси-України

Діловий Комітет „Свята Християнської України“ оцим проголошує, що Ювілейний Рік з нагоди 950-ліття хрещення Руси-України триватиме на всіх українських землях від дня 14. серпня 1938 року, як річниці хрещення, до дня 14. серпня 1939. р.

В справі відсвяткування цього ювілею на місцях видаємо, за апробатою і з припоручення Високопреосвященного Єпископату Галицької Церковної Провінції, покищо ось які інструкції:

1) Найпізніше до дня 1. липня 1938. ОО. Парохи створять у всіх місцевостях Галицької Церковної Провінції, по змозі при участі місцевих установ, Місцеві Ділові Комітети „Свята Християнської України“. Такі місцеві Комітети, під головством ОО. Парохів, складатимуться, крім голови, з трьох членів, а саме референта імпрез, референта кольпортажі ювілейних видань і референта пропаганди. (Подрібні інструкції для діяльності цих Комітетів і поодиноких референтів подамо своєчасно в окремому бюлетені Ділового Комітету „С. Х. У.“)

2) Відкриття ювілейного року попередить відповідне відсвяткування днів **св. Ольги і св. Володимира**, а саме:

а) В день св. Ольги, в неділю 24. липня 1938, у всіх місцевостях Галицької Церковної Провінції підчас Служби Божої будуть виголошені відповідні підготовчі проповіді, а від год. 12 до 12·15 дзвонитимуть дзвони у всіх Церквах.

б) В день св. Володимира, в четвер 28. липня 1938, від год. 12 до 12·15 дзвонитимуть усі дзвони у всіх Церквах, а вечером всюди відправиться відповідний молебен з проповіддю.

3) В день **відкриття Ювілейного Року**, в неділю 14. серпня 1938, по всіх парохіях Галицької Церковної

Провінції відправиться торжественні Служби Божі так, щоби о год. 12-ій почалося ювілейне Водосвяття, з проповіддю. В суботу 13 серпня (в навечеря) від год. 12 до 12·30 дзвонитимуть усі дзвони в усіх Церквах.

4) В часі від 14. серпня 1938 до 27. вересня 1938 (Воздвиження Чесного Хреста) по всіх Церквах Галицької Церковної Провінції будуть виголошені по **три ювілейні проповіді** на приписані теми. (Комітет „С. Х. У.“ радить виголосити ці три проповіді по змозі в днях 25, 26, і 27 вересня 1938. Всі проповіді на дні 24/7., 28/7., 14/8 і 14/8—27/9. вийдуть окремою книжечкою. Подрібні приписи для ОО. Парохів про ювілейний молебен, водосвяття, посвячення хреста і інші обряди будуть подані своєчасно в окремому бюлетені Ділового Комітету „С. Х. У.“

5) На Воздвиження Чесного Хреста в дні 27. вересня 1938, коло всіх парохіяльних Церков Галицької Церковної Провінції будуть посвячені та вкопані **ювілейні хрести** і будуть виголошені відповідні проповіді. В прилучених хрест можна вкопати в чергову неділю, 2. жовтня 1938. (Подрібні приписи про розміри й форму ювілейних хрестів та про написи на них будуть оголошені своєчасно в окремому бюлетені Ділового Комітету „С. Х. У.“

6) Впродовж цілого Ювілейного Року (14. VIII. 1938—14. VIII. 1939) відбудуться в усіх парохіях Галицької Церковної Провінції **місії або реколекції** з наміренням поширення Христової Правди по всій Україні. Підчас місій чи реколекцій, які всюди будуть закінчені масовою Сповіддю і св. Причастям та Благодарною піснею, щодня відправлятиметься ювілейний молебен.

7) Впродовж цілого Ювілейного Року (14. VIII. 1938—14. VIII. 1939) відбудуться в усіх місцевостях Галицької Церковної Провінції **Ювілейні Концерти, академії або святочні сходи** з відповідною програмою. Подрібні програми й матеріали до таких імпрез будуть своєчасно подані в окремому підручнику, що його видасть Діловий Комітет „С. Х. У.“

8) Діловий Комітет „С. Х. У.“ підготовляє здвигнення цілокраєвого тривалого пам'ятника Ювілейного Року. Крім того в кожній місцевості Галицької Церковної Провінції Місцевий Комітет проголосить якесь **актуальне завдання** церковно-релігійного характеру, що його започаткується і по змозі виконається в Ювілейному Році. Може це бути напр. будова церкви, розмалювання Церкви, поставлення іконостасу, справлення ювілейного дзвона, збудування захоронки, Християнського Дому і т. п. — відповідно до місцевих потреб і умовин.

Оці інструкції подаємо до загального відома і взиваємо всіх кому дорога релігійно-національна справа, щоб негайно бралися під проводом місцевих ОО. Парохів, до підготовки й реалізування намічених точок.

У Львові, дня 31 травня 1938.

За Діловий Комітет „Свята Християнської України“

о. Юліян Дзеревич в. р.
урядуючий заст. голови

Роман Данилевич в. р.
секретар

Сей комунікат заподаєсь до відома Всч. Духовенства.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 8. червня 1938.

Ч. 4693|III. В справі грошевої збірки на т. зв. „Тиждень милосердія“. Єпископський Ординаріат згідно з дозволом п. Міністра внутрішних справ № А Р 2 — 68 Варшава 21|5 1938, поручає Всч. Духовенству перевести в часі від 11 до 23 жовтня ц. р. на області станиславівської єпархії грошеву збірку п. н. „Тиждень милосердія“ на сироти, захоронки і т. п. тутешньої єпархії. Зібрані гроші належить з кожної парохії осібно переслати до Єпископського Ординаріату до кінця місяця жовтня ц. р.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 8. червня 1938.

Х Р О Н І К А

ІМЕНУВАННЯ.

Ч. 4439/І. О. Др. Ізидор Луб Ч. С. В. В. іменований професором богословія при науковім Заведенню богословським в Станиславові грамотою з дня 24. травня 1938.

Ч. 4502/І. О. Симеон Лукач, професор тут. Духовного Семинара і Почетний Крилошанин Еп. Капітули отримав грамоту на Дієцезального Директора священничого Товариства адорації Найсвятійшої Евхаристії дня 27. травня 1938.

Ч. 428/І. О. Симеон Гребенюк, парох в Більчу золотім, іменований другим Містодеканом скальським грамотою з дня 17. лютого 1938.

Ч. 2285/І. а) О. Йоан Блавацький іменований Референтом Епископської Консисторії грамотою з дня 8. квітня 1938. б) О. Йоан Блавацький іменований другим Містодеканом Станиславівського деканату грамотою з дня 8. квітня 1938.

Ч. 4206/І. О. Богдан Дрогомирецький іменований Завідателем Кудринецького деканату грамотою з дня 13. травня 1938.

ІНСТИТУЦІЇ НА НАРОХІЇ.

Ч. 1711/І. О. Теодор Винничук на Скопівку, дня 8. лютого 1938.

Ч. 2045/І. О. Петро Томчук на Семаківці, дек. Коломийського, дня 18. лютого 1938.

Ч. 3566/І. О. Александер Обушкевич на Косів старий, 12. квітня 1938.

Ч. 623/І. О. Роман Бачинський на Старі Богородчани, дня 11. квітня 1938.

Ч. 627/І. О. Йоан Пасічняк на Ляхівці, дня 12. квітня 1938.

Ч. 2829/І. О. Михаїл Грималюк на Звиняч, дня 12. квітня 1938.

Ч. 1640/І. О. Йоан Романовський на Ягольницю стару, дня 12. квітня 1938.

Ч. 826/І. О. Николай Карачевський на Чернятин, дня 12. квітня 1938.

Ч. 4130/І. О. Теодозій Володимир Атаманюк на Лисівці, оня 17. травня 1938.

ВІДЗНАЧЕННЯ.

Ч. 1151/І. О. Стефан Колянківський, військовий капелян в Станиславові, іменованій грамотою з дня 31. січня 1938 Совітником тутейшої Епископської Консисторії і наділений правом носити пелерину з рукавами.

Ч. 428/І. О. Симеон Гребенюк, парох в Більчу золотім, відзначений пелеринкою з рукавками грамотою з дня 17. лютого 1938.

Ч. 2285/І. О. Йоан Блавацький, парох Хриплина, відзначений пелеринкою з рукавками грамотою з дня 8. квітня 1938.

УПОКОЇЛИСЯ.

Ч. 979/І. О. Василь Глібовицький, парох Жаб'я-Ільця, дня 26. січня 1938.

Ч. 1012/І. О. Михаїл Андриїшин, парох Саджавки, дня 11. січня 1938.

Ч. 425/І. О. Юліян Войнаровський, парох в Топорівцях, дня 4. січня 1938.

Ч. 1993/І. О. Ігнатій Волчук, парох в Ключеві великім, дня 11. лютого 1938.

Ч. 3195/І. О. Григорій Островський, парох в Іванкові, дня 5. березня 1938.

Ч. 3046/І. О. Константин Ласійчук, парох в Річці, дня 17. березня 1938.

ч. 3392/І. О. Северин Підляшецький, парох в Увислі, дня 2. квітня 1938.

ч. 3896/І. О. Йосиф Смеречинський, парох Воскресінець, дня 28. квітня 1938.

ч. 4013/І. О. Михаїл Пастушенко, сотрудник в Бучачу, дня 28. квітня 1938.

ч. 4169/І. О. Александер Капустинський, парох в Мельниці, декан Кудринецький і Почетний Крилошанин Епископської Капітули в Станиславові, дня 10. травня 1938.

ч. 4410/І. О. Юліян Мащак, парох Винограду дек. Жуківського, дня 5. травня 1938.

ч. 4392/І. О. Стефан Крушельницький, парох в Кулачківцях, дня 19. травня 1938.

ч. 4471/І. О. Володимир Лісінецький, парох в Гвозді і декан Надвірнянський, дня 25. травня 1938.

Від Епископської Консисторії

Станиславів, дня 31. травня 1938.

о. Теодор Паливода
канцлер

ВІСТНИК

СТАНИСЛАВІВСЬКОЇ ЕПАРХІЇ

Не забуваймо о складках на сироти і католицьке виховання молоді. »Дайте, а дасться Вам«.

Лука IV. 83.

Ч. 7205/IV. Споминання імени Св. Отця в Богослуженнях. Сим заряджується, щоби у всіх тропарах і кондаках як також в прочих текстах Богослуження, де приходить: „и ѿ Імператорѣ“ або „Імператора“, щоби споминати: „Ѿ свѣтѣйшемѣ вселенстѣмѣ Архієрєи Папѣ Римстѣмѣ“, або „свѣтѣйшаго вселенскаго Архієрєа Папѣ Римскаго“, а де приходить (Имѣѣ), там треба спімнути виразно імя кождочасного св. Отця.

В ектенії сугубій про Св. Отця приказується опускати слова: „Ѿставленїи грѣхѣвъ ѣгѡ“. Се є проти почести і ушановання для Св. Отця, а кромі сего не маємо права

посуджувати Його прилюдно про гріхи. В старих книгах церковних навіть грецьких, де споминається про імператора нема тих слів.

При отпусті кожного Богослуження належить споминати: „св. Йосифа Обручника“, без додатку „є̀̀“, бо при отпусті не завсіди можна сейчас по Пр. Д. Марії споминати: „є̀̀ Обручника“, бо часом по Пр. Д. Марії слідує споминання: Чесного креста або Ангелів і доперва потім треба споминати св. Йосифа Обручника, отже без додатку „є̀̀“.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 14. вересня 1938.

Ч. 7204/IV. Про заборону відбування деканального собора в церкві. Щераз пригадується, що не вільно відбувати цілого деканального собора в церкві. Треба тільки початок, т. є Службу Божу і промову декана, а решта в домі душпастиря. Якби мав відбутися собор в церкві, тоді належить Найсв. Тайни перенести до захристії, а не при Найсв. Евхаристії відбувати собор і перепроваджувати дискусії, через що може бути невідповідне заховання або говорення.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 22. вересня 1938.

Ч. 7203/IV. Про спів в церковних Богослуженнях. У нас вже ввійшов в традицію занадто крикливий спів в часі Богослуження. Як чим вище хто кричить, то уважається за щось кращого. Передовсім дяки занадто голосним, а навіть крикливим голосом співають. Тут много провинюються самі священики, котрі на се не звертають уваги, або самі беруть так високим тоном, що дяки і вірні не можуть вже вище співати і з того виходить крик замість співу.

Тому приказується всім ОО. Душпастирям, щоби на се звертали увагу дякам, а також щоби самі своїм високим тоном не причинялися до крикливого співу. Церковний спів в часі Богослужень має бути поважний, сего вимагає повага самого Богослуження і вражливість слуху. Всенародний спів в часі Богослуження має бути подібний до ріки, котра пливе широко і поважно, але не до ріки, котра в часі виліву пливе бурливо, з клекотом і болвановатими філями.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 17. вересня 1938.

Ч. 7039/IV. Про вічне світло перед Найсвятішими Тайнами. Незмірима, непонята розумом людським доброта Сина Божого до людей! Для ратovania людських душ унизився, воплотився, прийняв вид слуги. Принявся терпінь, мук, умер на хресті серед жахливих мук. Но не кінець на тім. Унизився і ще більше упокорився в Найсв. Евхаристії для нашого добра і спасення. Тут Христос воплочений Бог перебуває живий, щоби бути для нас всім, поміччю, розрадою, поміччю, ратунком. Перебуває той сам Христос, котрий рівночасно царствує в недостижимім маєстаті, в хвалі і славі, серед безчисленних сил і воїнств небесних, серед безмежного моря святих в небі.

За те все повинні вірні Його неустанно прославляти, величати, любити, з Ним приставати, до Нього прибігати, Його просити і благодати о всяку поміч і ратунок, бо від Нього все залежить, все наше дочасне і вічне добро.

Тимчасом в многих святинях Христос опущений, злегковажений і забутий. Довідаюся, що деякі священники навіть не стараються, щоби неустанно світилася лампка перед Найсв. Тайнами. Щож треба сказати про таких священників, як їх назвати? Вони є лінивими наймитами, вони є паразитами в винниці Христовій. З Христа живуть, але за Христа не дбають.

Нехай ніхто не оправдується, що нема грошей в церковній скарбоні на оливу. Сим оправданням ще більше себе осуджуєш неключимий рабе і негідний наймите! Якби ти мав бодай крихітку любови до Ісуса, то ти порушивби серця вірних, їм представив і поучив про ту справу. З певністю вірні не щадилиби гроша, щоби було за що купити оливи. Але ти священнику і сам, темний і гнилий душею і вірних оставляєш в темноті і занедбанню душевним. А хотяйби навіть вірні тебе не послухали, то ти не можеш сам власним коштом старатися про оливу? Чи на те треба аж великих сум грошей? Від Христа все маєш, а для Христа жалуєш маленької лепти?!

Нехай Всечесне Духовенство мені дарує, що я аж в такий гіркий спосіб нап'ятував тих негідних священників. Бо се велика і злочинна невдячність для Христа Ісуса в Найсв. Евхаристії. І тому приказую під строною відповідальністю і під тяжким гріхом, щоби кождий душпастир подбав і чував, щоби перед Найсв. Тайнами горіла лямпка в день і в ночі. Се відноситься також до церков дочерних, в котрих належить також бодай раз на дві неділі відправляти Службу Божу і змінювати Найсв. Тайни. Де се булоби неможливе, там забороняю переховувати Найсв. Тайни. Отцям Деканам приказую під їх особистою відповідальністю чувати над виконанням нинішнього приказу і переконуватися, чи він є сповнюваний.

Станиславів, 12. вересня 1938.

† Григорій
Епископ

Ч. 8444/IV. Про відбутий курс Католицької Акції в Станиславові. В днях 19—22. липня 1938. року відбувся курс Католицької Акції в Станиславові. В тім курсі брали участь тільки священники і то покликані в числі понад шістьдесять. Повне справоздання разом з рефератами появиться пізніше в своїм часі. Тепер хочу дати відповіді на деякі запити учасників, як також звернути увагу на

неумісність поведення деяких учасників. Многі інші запити поминаю, бо вони остали вияснені в дискусії в часі курсу.

З запитів після предложеного мені протоколу я переконався, що в клирі нема ясного розуміння що до Католическої Акції і Товариства „Скала“. Деякі мішають одно з другим, або ідентифікують. Отже зазначую, що що іншого є Католическа Акція, а що іншого „Скала“. Товариство „Скала“ се звичайна церковна організація. Вона є поміччю і середником до провадження Католическої Акції, — одначе не є самою Католическою Акцією. Організація одної і другої установи між собою ріжниться, хотяй одна другій не перешкаджає, але спомагає. В Католическій Акції ділають самі світські католики в залежности від церковної ерархії, а священник є тільки асистентом, котрий має чувати, нормувати, приспособлювати світських людей на апостолів до Католическої Акції і давати їм вказівки. В „Скалі“ знов можуть бути членами і в Виділі не самі тільки світські, але також священники, хотяй на основі вибору, бо мій розпорядок зазначає виразно, що священник не може бути членом **світських** товариств незалежних від Церкви на основі вибору, „Скала“ однак не є чисто світська установа і є залежна від Церкви.

З запитів вношу рівнож, що деякі з учасників ще банують за світськими товариствами і установами, бо вони рівнож не можуть погодити в парохії „Скалу“ і „Просвіту“. Вони здається подібні до жидів, що вийшли з Єгипту, а відтак банували за цибулею і чосником єгипетським. Дехто скрупулянтний питався, чи може зайти до „Просвіти“ як гість. Лишім „Просвіту“, бо вона станула на ворожій становиску до „Скали“.

Нехай священники не побіжно, але добре перечитають мій розпорядок, як також мій Пастирський Лист про Національну чи Обявлену віру з 1935. р., тоді зрозуміють до чого зміряв мій розпорядок, тоді зрозуміють своє становище супроти чисто світських товариств і установ. Священник має дбати про церковні установи і організації, бо

се імператив Церкви, Бого-чоловічої видимої Держави на землі, а разом чувати над чисто світськими, щоби не звиродніли, а котрі блудом йдуть, упоминати і старатись їх звернути з блудної дороги, — бо се імператив твого душпастирського уряду. На се маєш многі середники і способи: „Проповѣдѣй слово, настѣй благоврѣменнѣ ѿ безврѣменнѣ, ѿвличй, запретй, ѡумоли со всѣкимъ долготерпѣнїемъ ѿ ѡученїемъ“ (II. Тимот. IV. 2).

Один з священників учасників поставив питання, що сталосяби зі „Скалою“, коли „не дай Боже у проводі станувби католик Поляк, як сего собі бажають наші сусіди“, покликуючися при тім на одного селянина, котрий поставив йому таке питання на загальних зборах „Скали“.

Той священник, учувши такий запит від селянина, повинен був так його запитатися: як ви сієте збіжжа, а хтось вам скаже, а що буде як прийде може град і все витовче, чи ви тоді покинете сіяти? Так само зі „Скалою“. Селянин міг в своїй добродушности так говорити, але ти священнику повинен мати більше застановлення та віри в Боже Провидіння. Чи прийде Єпископ Поляк, то ще не знати, се залежить від Бога, а також по часті й від нас. Як будемо гідні у Бога, то дасть нам доброго Єпископа-Пастиря, а як будемо негідні, або так наївні, як той священник інтерпелянт, то може нам дати вправді не Поляка, але за кару дасть „свого“ Єпископа, котрий буде розвалювати в імя „добра Нації“ нашу Церкву гірш найбільшого ворога. Не гнівім Бога, не вдираймося в Його пляни, виконуймо гарні вчинки, бо те все вложено в руки Божі ніколи не загине. Так само „Скала“. Працюймо, організуймо, поширюймо і приєднуймо як найбільше людей доброї волі, а все проче лишім Божому Провидінню, подібно як рільник трудиться на ниві, оре, сіє, а зріст і жниво лишає Божому Провидінню.

Був також такий запит: „священник не може втягнути провізорів церковних на членів „Скали“, не належать вони до „Просвіти“ і бояться вписати до „Скали“. Впрочім

є людьми дуже чесними, релігійними, впливовими. Усунення їх з провізорства викликало би обурення цілих родин парохії. Заходить питання, як поступити: чи усунути з місця і на їх місце дати членів „Скали“, чи толерувати наразі для уникнення ферменту в парохії“.

Той інтерпелянт видко належить до вигідних душпастирів, боїться „ферменту“, боїться наразитися впливовим „дукам“ в парохії, хотів би, щоби та справа сама залагодилася і тому чи не добре було би „наразі толерувати“. На се відповідь така: до „Скали“ не можна силувати, тут має рішати добра воля: „їще хощеши“. Чи ті провізори є „людьми дуже чесними, релігійними“, дуже сумніваюся, бо як були би такими, то не боялися би вступати до „Скали“. Видко вони такі вигідні, як їх душпастир. Вони є ні горячі ні зимні, вони літні. Таких випльовує Христос з уст своїх (Апок. III. 16). Що до боязни перед ферментом і обуренням в парохії — нехай той священник возьме до серця слова Христа Спасителя: „Не мніте, їакъ прїдѣхъ воврещї мїръ на зѣмлю: не прїдѣхъ воврещї мїръ, но мѣчь“. (Мат. X. 34).

Подібний до попереднього був запит з того приводу, що в однім рефераті було сказане, що „Скала“ для вибраних одиниць, а що має робити парох, котрий має кілька тисяч душ. Відповідь: нехай буде вдоволений, коли має мале число вибраних, відтак нехай старається, щоби ті вибрані своєю діяльністю потягнули як найбільше парохіян, але головно сам душпастир своєю ревною і апостольською працею нехай позискає і приєднає як найбільше працівників для Божого Царства.

Був один запит дуже наївний, котрий свідчить, як навіть деякі священники є дуже тяжкі умом, бо не знають навіть самозрозумілих справ, а саме: один з прелегентів сказав у своїм рефераті, що у нас Церква зійшла до ролі наймички, а прецінь священники називаються слугами, отже як се погодити? Той священник, котрий поставив такий запит, видко взяв за одно звичайного наймита і священника як слугу Бога і олтаря. Най-

мит є той, хто змушений убожеством найматися на службу, щоби заробити на удержання життя, а священник є слугою Христа з любови і з посвяти. І се є найвища честь, бо служити Богу се правдива гідність і тому святих називаємо слугами Божими. Священник є тоді наймитом, коли „панам“ служить і то не з konieczности, як звичайний слуга, але добровільно і то коштом Церкви і душ вірних. І такі священники-наймити допровадили нашу Церкву до ролі наймички, котра мусить „панам“ служити під їх диктатом.

Один з учасників ударив „великим“ тараном в „Скалу“ закидаючи, що у проводі знаходяться невідповідні люди, котрі там знаходяться для наживи і що свого часу був головою чоловік навіть неморальний, через що поповняється святотатство на Католическій Акції. На те за примічую, що послідній висказ, се фраза запозичена від „Просвіти“, котра закинула мені „святотатську руку“, що посягає на „Просвіту“. Крім сего тут ходить про „Скалу“, котрої той пан був головою, а не Католическій Акції. Що до членів Віділу „Скали“ не виджу рації того закиду, а що до неморальности бувшого голови, то се мене обурює, бо ніхто не має права прилюдно перед зібраними священниками кидати на когось калюмнію, а до того ще не подаючи доказів. Крім сего той закид також мене дотикає, бо той пан провадить поручені йому мною справи і стоїть зі мною в частім контакті. Коли той священник має позитивні докази, то повинен був до мене прийти і мені сказати, але не прилюдно виговорювати. Що до морального життя того пана, або що до його віри, я старався перевірити, однак не знайшов нічого доганного. Все полягає на сплетнях і необоснованих підозріннях. Без слушної причини, без застанови кидати на когось калюмнію, се дуже сумно свідчить про душевний стан священника. І се досить часто проявляється.

Ось недавно був у мене один священник, але не учасник курсу, з таким самим закидом проти того пана, щоби мені „відкрити очі“, але додав, що він не від себе те

говорить, але таке чув від других. А „відкрив мені очи“, на то, щоби при тім упечи свою печеню. Справді у нас бабушерія, сплетні і інтриги без міри і кінця, а ще болючіше, що такими поганими справами займаються також деякі священники. До них треба примінити слова св. Письма: „Грѣбѣ ѡтвѣрстѣ гортанѣ ѣхѣ, ѡзѣки своїми лицѣхѣ“ (Пс. V. 11).

За весь час мого єпископства я завважав, що особи, котрі були або є в близькім зі мною контакті, котрі мають поручені їм мною справи або уряд, обкидувані є підозріннями, посудженнями і поганими напастями. Ось недавно прислано мені одну і другу польську газету, де була нотатка, що: „Niejaki lwowianin Nazaruk“ мешкаючи в однім готелі в Станиславові провадив гуляще життя в товаристві підозрілих женщин і що коли в п'янім стані заснув, хтось вкрав йому 15.000 зл. Та нотатка в газетах хитро уложена вимірена була проти п. Дра Осипа Назарука, редактора „Нової Зорі“ і тому прислано мені обі ті газетки, щоби в моїх очах скомпромітувати п. Осипа Назарука, хотяй в тій газетярській нотатці не було докладно означене імя і стан, тільки сказано, що якийсь „lwowianin Nazaruk“, а прецінь назву Назарук може мати много інших осіб. Ту нотатку газет прислали, як можу догадуватися, свої люди, а може навіть самі так хитро і злобно уложили. Тому я в імя правди заявляю, що в тім часі п. Др Осип Назарук мешкав у мене в Богородчанах, а як коли ночував у Станиславові, то все ночував в дух. семинарі. Рівнож я переконався, що той якийсь „lwowianin Nazaruk“ не походить зі Львова, але з іншої місцевости. Видко наші люди люблять і смакують в брудних помиях і тому і мене хотіли ними почастувати, присилаючи мені газети з тою нотаткою. П. Др Осип Назарук не реагував на ту нотатку і слушно, бо та нотатка не відноситься до него і тому не хотів бабратися в тім болоті. Я однак уважаю за вказане при тій нагоді стати в обороні невинного чоловіка, а то тим більше, що ся

справа посередно також і мене доторкає з огляду на його контакт зі мною і з огляду на його становище як редактора катол. органу „Нової Зорі“. Розумні і поважні люди пізналися на тій хитрій штуці, але в нас є замазані і плиткі душі, котрі з таких сплетьень справляють собі празник і забаву.

Наведу ще один примір. Перед світовою війною був ректором дух. семинара в Станиславові бл. п. о. Єремія Ломницький. Наше громадянство уважало його як „темного духа“, котрий опанував мене і що я під його впливом роблю „нешчасні і шкідливі“ потягнення. Однак се незгідне з правдою, бо хотяй не стало о. Єремії Ломницького, я однак не змінив лінії моєї діяльності і далше роблю „злещасні“ потягнення. В тім часі один священник виговорював на бл. п. ректора: „той чорний дух опанував єпископа“. Відтак той сам священник йде до того „чорного духа“ і просить його, щоби він вставився до мене о надання йому парохії, о котру старається. Ректор Ломницький знав про його поведення зглядом нього, однак не дав пізнати сього по собі, а тільки відтак прийшов до мене, оповів мені все і додав такі слова: я хочу на тім священнику пімститися і тому дуже прошу дати йому ту парохію, за котру він просить, я не хочу мішатися в справи наділення парохій, але в тім случаю дуже прошу. І я сповнив прошення ректора Ломницького задля його благородної мести, однак жалую того, бо маю клопоти з тим священником. Сей послідний приклад як також вище наведені є дуже прикрі і болючі, але правдиві і свідчать про значний занепад моралі і то навіть в части і серед духовенства.

Такі були запити і інтерпеляції в справі „Скали“ та інших установ. Но кромі сього були ще запити і інтерпеляції в справі преси. І так: чому я не поручив часописів: „Український Бескид“, „Мету“, „Ниву“, „Христос наша сила“, „Дзвіночок“ і чи можна їх читати. Сей запит є троха за смілий, бо я не є обовязаний оправдуватися, чому я одні часописи поручив, а других не поручив. Зрештою в склепі

можуть бути солідні товари і тандита. Ось прим.: часопис „Христос Наша Сила“ помістив був раз під тим своїм заголовком образ Шевченка, отже не знати, чи Христос, чи Шевченко наша сила. Зрештою часописи не заборонені хочай не поручені можна читати, хіба булиби прямо ворожі Церкві і вірі.

Що до „Ниви“ мушу зайняти ясне і рішуче становище. Сей орган видаваний для священників „Богословським Науковим Товариством“ у Львові в ч. 12. за грудень 1937. р. помістив статтю під заголовком: „Чи тільки на головнім відтинку?“ В тій статті редакція злосливо і тенденційно осудила мій розпорядок в справі діяльності священників в світських товариствах і установах, як також в справі участі духовенства в світських імпрезах і закінчила запитом: „чи під прапором Христа, чи антихриста?“, немовби я зміряв моїми розпорядками під прапор антихриста. Такий осуд в священничім органі проти катол. Єпископа появився в „Ниві“, „як незалежній трибуні всего духовенства, що все стояла на сторожі його прав та формувала його ідеологію“. (Стор. 411). Се нечуване в катол. Церкві, щоби священничий орган був незалежною трибуною всього духовенства. Та від кого, чи від чого незалежною трибуною? Хіба від здорового розуму. Так може писати хіба анархістичний орган. Тому під послухом канонічним всім моїм священникам забороняю „Ниву“ пренумерувати безпосередно, або посередно, як також читати. Я не можу дальше терпіти тої розкладової роботи, яку від ряду літ управляє „Нива“. Се зухвала безличність голосити себе „незалежною трибуною“ і судити Єпископа. Я рівнож дивуюся, що міг хтось з учасників курсу інтерпелювати, чому я не поручив „Ниви“. Се свідчить про кромішну тьму духовну деяких священників.

Но як була інтерпеляція в справі часописів, котрих я не поручив, так знов зазначено негодовання і гнів на „Нову Зорю“ католицький орган, мною поручений. Закинено,

що „Нова Зоря“ дуже обиджує все духовенство, котре прецінь має свої заслуги, що диявол розсаджує органи католицької преси, бо має там своїх людей, та що про священників пише людина, свіжий конвертит, що недавно став християнином. Поставлений був навіть внесок, відтак відкликаний, домагатися сатисфакції.

Всі ті закиди і інтерпеляції заносять посмаком традиції взаємного кадження і славословія, з котрого зродився такий сопух, що правдива критика сталася неможлива. Ми так призвичаїлися до похвал, що коли вчуємо осуд хочай правдивий про нас священників, то замість ввійти в себе і застановитися, ми гніваємося і негодуємо. Критика навіть дуже остра, ніколи не зашкодить, але похвала нас затуманює і усипляє. Яка була досі діяльність духовенства, які її нинішні наслідки, то про те знають всі, свої і чужі. Не виставляймося на сміх нашими самохвальбами. Похвалами та славословіями ловила духовенство й ловить світська ліберальна інтелігенція і ліберальна преса. Похвалами нас задурювано, щоби свою роботу провадити. В своїм часі ще перед війною редактор гласкав в „Ділі“ священників похвалами і той сам в „Громадським Голосі“ крепко чесав „попів“, але духовенство мовчало, бо мало похвалу від „Діла“. Правдиво католицький орган, коли має служити правді, не сміє пускатися на хитрення, але виказувати рани, остерігати перед небезпеками і подавати лік і вказувати дорогу до правдивого добра. Хороби і ран не можна улічити, коли їх закривається. Перший крок до улічення, є пізнати хворобу, відкрити рану. Найбільшим ворогом є той, хто душевно усипляє, хто підхлібствами зводить. Се одна з найсильніших тактик злого духа.

Католицький орган є обовязаний прилюдне лихо прилюдно відкривати, вистерігаючись однак особистих нападів. Навіть заostra критика в справі прилюдного лиха так не зашкодить, як виношування похвалами навіть сперте на дійсности. Упокорення завжди хосенне, але похвала може

взбити в гордість. Що до закиду, що диявол розсаджує орган католицької преси, бо має там своїх людей, то мені зовсім невідомо, щоби там були прислужники диявола.

Що до редактора п. Д-ра Осипа Назарука, то зазначую, що він ніколи сам від себе не виступав з критикою проти духовенства, він тільки поміщував дописи присилані від священників. А що він свіжий конвертит, чи свіжо навернений християнин, се не можна не тільки вміняти йому в зло, але навпаки, треба йому признати як прикмету сильної душі. Бути в блуді і закривати блуд, се низкість, але признатися до вини і висповідатися з гріха, се значить, привернути Богу честь, а собі гідність.

Досі знані є у нас три правдиві радикали, то є такі, котрі не хитрили своїми радикальними переконаннями, котрі не для „гешефту“ були радикалами і не для демагогії, щоби людей зводити, але були радикалами з переконання, хотяй фальшивого, — і валили у нас Церкву. А се були: бл. п. Др Володимир Охримович, бл. п. Др Стефан Томашівський, а третій п. Др Осип Назарук. Але так один, так другий як і третій, коли пізнали свої фальшиві радикальні засади, стали правдивими віруючими християнами і католиками. За це прецінь не можна до них чути якенебудь підозріння і нехить. Овшім, нам треба з того радуватися, бо хто з радикалізму правдиво навертається, той далеко кращий католик, як не один, котрий завсіди оставав в католицизмі. Хто перебував в тьмі ночі, той далеко сильніше оцінить і полюбить світло дня. Якщо можна малі річи порівнювати з великими, то маємо примір на св. Апостолі Павлі. Се був великий „радикал“ і валив Церкву, як сам про себе каже: „Гоніхъ цѣрковъ Божію“ (I. Кор. XV. 9), а відтак став Апостолом, сосудом ізбраним, що поніс імя Господне перед народи, царів і синів Ізраїля (Діян. IX. 15).

Але ми маємо заплющені очі і дивимося тільки на наших „віруючих“ хитрунів „патріотів“, котрі потрафлять

змінити свої релігійні погляди після подуву вітру, як вимагає їх особистий інтерес. І ми самі священники тому винуваті, бо ми або не виховали правдиво віруючої інтелігенції, або толерували і не реагували на її хитре і безхарактерне поведіння, зі страху, щоби собі її не зразити. І ми так призвичаєні вже зжилися з нашою „віруючою“ інтелігенцією і не маємо правдивого розрізнення між католиком правдиво віруючим, а хитруном.

Один патріот повісив на стіні образ Матери Божої, на однім боці того образу повісив образ Тараса Шевченка, котрий хулив достоїнство Божого материнства Пр. Д. Марії, а з другого боку образ Івана Франка, атеїста. Справді втяв неабияку штуку, бо прийде віруючий, то має перед очима образ Матери Божої, прийде ліберал, має Шевченка, прийде атеїст, має Франка. Всі вдоволені, ну, і священники вдоволені з такого „віруючого“ інтелігента. І деякі з учасників курсу Катол. Акції воліють того рода інтелігентів, як „свіжо наверненого конвертита“, котрий як не крився перед тим своїми радикальними засадами, так тепер виразно стоїть на католицьких засадах. Дехто з учасників курсу тому з таким упередженням відноситься до редактора „Нової Зорі“, бо видко, що той інтерпелянт не належить до „Фронту Церковної Єдності“, але до „Фронту Національної Єдності“, де перше „Нація“, а на другім місці Церква, а „Нової Зорі“ девіза є: перше Церква, а відтак Нація і се дуже не подобається декому і звідси гнів і обурення.

* * *

Так представляються запити і інтерпеляції поставлені від учасників курсу Католицької Акції разом з моїми відповідями і поясненнями.

Були ще одні запити від одного священника, але так неумілі, що не заслуговують на відповідь. Походили вони радше з дуже обмеженої наївності, як зі злої волі. Зреш-

тою, той інтерпелянт не був покликаний на курс, а сам впросився.

Запити поставлені від деяких учасників, котрі я поминув, бо остали вияснені в часі дискусії, були умісні, бо через те справа вияснюється, але деякі запити і інтерпеляції зовсім не відносилися до Католицької Акції, вони були того змісту, що кваліфікувалися на звичайне віче і бувби цілий той курс скінчився вічем, якщо один з отців не бувби звернув уваги, що то не є віче й що як так далше піде, то цілий курс буде розв'язаний. Так видно брак у деяких з духовенства розваги, застанови і смаку та духа церковного.

Зазначую однак, що таких опозиціоністів було тільки кількох, може 5, або 6, а всеж таки вони спричинили дісонанс і зробили прикре вражіння. Се було з самого початку.

В тім курсі я не брав участі, а тільки в посліднім дні я був приявний в часі голошення одного реферату. Як мені сказано, цілий курс, крім початку відбувся дуже поважно і учасники були одушевлені і заінтересовані справами трактованими в поодиноких рефератах.

Кінчу се нинішне моє письмо з тим, щоби Духовенство не легковажило справи парохіяльних читалень „Скали“, бо без них неможливо, або дуже тяжко провадити Католицьку Акцію. Де є така читальня, треба старатися, щоби вона була активна, а не фігурувала тільки на папері. Де нема, там треба оснувати. Нехай Духовенство прийме до відома, що я буду чекати ще якийсь час, але коли зобачу нерадивих священників, то буду спонуканий ужити прикрих середників. Тому звертаю увагу, щоби потім не було на мене нарікання. Я не є з тих людей, що зачнуть якусь справу, а потім понехують.

Один з організаторів Товариства „Скала“ в своїм справозданню написав, що в многих місцевостях з початку був рух за оснуванням читалень „Скали“, але відтак все

поснуло і створилася гадка, що коли далше нічо не робиться, то видко, що читальні „Скали“ не є так конче потрібні. Тому нині заявляю і сильно підчеркую, що читальні „Скали“ по парохіях є конче потрібні, що читальні і їх діяльність є найсильнішим свідоцтвом і доказом ревного душпастирювання духовенства.

Дано в Богородчанах, дня 4. падолиста 1938.

† Григорій
Епископ

8445/IV. Споминання в Богослуженню про український нарід. Дійшло до відома Епископського Ординаріату, що деякі священники в Богослуженню (тропарах, кондаках і пр.) замість споминати Церкву, споминають український нарід. Се є каригідне, бо не тільки се є проти богослужебних рубрик, але також се є нехтованням Церкви. Від Церкви залежить добро народу. Добро Церкви відбивається на добрі народу.

З огляду на повище сказане розпоряджується під канонічним послухом: 1) не вільно в дотичних місцях Богослуження споминати український нарід, а натомість мається споминати імя Св. Отця, Папи Римського, як Голови Церкви і Намісника Христового, про що сказано в попереднім розпорядку нинішнього Вістника під ч. 7205/IV.

2) За свій нарід треба молитися, але не зі злегковаженням церковних рубрик і самої Церкви. Тому, щоби хто не думав, що я противний, щоби молитися за український нарід, приказується також під канонічним послухом і кожний священник має відмовляти по всі часи що дня по одному покаянному псалмови, зачинаючи перший псалом в понеділок, другий у второк і т. д. так, щоби в протягу тижня відмовити сім псалмів покаянних і в слідуючім наміренню: перше, щоби український нарід просвітився світлом надприродної віри, друге, щоби перенявся духом, привязанням

і любовю до св. катол. Церкви, третє, щоби пізнав свої гріхи і зневаги заподіяні Христу Спасителю і Його Церкві, четверте, щоби переблагати Ісуса Христа за ті всі гріхи і зневаги, п'яте, щоби Ісус Христос умилосярдився над українським народом.

3) Кождий священик має також під канонічним послухом відправляти Службу Божу що року а саме, в послідну суботу жовтня н. ст. перед неділею Христа Царя в наміреннях сказаних під 2).

4) Поручається в послідну суботу жовтня зарядити цілоденну адорацію Найсв. Евхаристії для вірних почавши від год. 6. рано, до 6. вечером, відтак сховати Найсв. Тайни до кивота і відправити Всеночне. По Всеночнім виняти Найсв. Тайни, уділити торжественне благословення і закінчити піснею: Под Твою милость. При виставленню Найсв. Тайн в часі адорації, при відправі Служби Божої читаної і при закінченню належить заховати приписи подані в книжці про „Набоженство до Найсв. Серця Господа Нашого Ісуса Христа“. В той день належить заохотити вірних, щоби якнайчисленнійше адорували і приступали до св. Причастія і щоби свої адорації і св. Причастія жертвували Серцю Христовому в намірення сказані під 2).

Цілоденна адорація не приказується під послухом, але лишається добрій волі душпастиря. Та адорація повинна відбуватися головно в тих парохіях, де є Апостольство Молитви в злуці з Серцем Христовим і де вірні готові адорувати.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 11. листопада 1938.

† Григорій
Єпископ

Ч. 7300/III. В справі річних звітів душпастирів-катихитів. У Вістнику Станиславівської Епархії ч. IV—VI є зарядження Єписк. Ординаріату в справі опіки священика

над шкільною молодю і доростом, що кінчить школу. З огляду на те, що той Вістник вийшов з друку щойно в червні, то очевидною річю є, що мало котрий о. душпастир зможе предложити звіт зі своєї праці над дітьми в школі і молодю вже за минулий шкільний рік і то уважає Єпископський Ординаріят за зовсім оправдане. Натомість звертає поновно увагу на вказівки, що містяться в тім зарядженню, а зокрема на схему звіту душпастиря і озирає протягом найблищих літних ферій, а найдалі до кінця вересня 1939 від кожного душпастиря вичерпуючого звіту з праці після оповіщеного у Вістнику (стор. 23) квестіонаря.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 6. жовтня 1938.

Ч. 7527/ VII. В справі заупу світла до церков. В звязку з оголошенням нового закона про виріб і торгівлю девоціоналіями та предметами релігійного культу з дня 25. березня 1938. р. Д. З. Р. П. ч. 19. Еп. Конс. заборонює оо. Душпастирям купувати, або приймати даром до богослужебного ужитку світло вироблене нехристиянськими промисловцями.

Натомість поручається світло фабрики „Керос“, яке належить замовляти через кооперативу „Священича Поміч“ в Станиславові.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 7. жовтня 1938.

Ч. 1121/С. Справа совісного переводжування передслюбних протоколів. Тепер по війні впливають часто до тутейшого Суду Супружого подання в справі уневажнення супруж, що їх новоженці заключили з перепонуо насильства і страху зі сторони родичів, чито з іншими розриваючими перепонами (прим. споріднення або посвоячення). При переводженню канонічного процесу виявляєть-

ся часто, що справа насильства була звісна в селі і то загально, то значить, що про неї люди говорили, а місцевий душпастир, хоч і переводив передслюбний протокол, на котрім являлася молода сумна і заплакана, а деколи і не хотіла відповідати, про факт насильства нічого не знав і звінчав новоженців, які сейчас по відбуттю весілля розходилися та вносили подання в справі уневажнення свого вінчання. Тому пригадується Всеч. Духовенству оте попередне зарядження видане в тій справі (гл. Вістник з 1931. р., ч. I—III, стор. 13) і вкладається на серце ту справу совісного переводжування передслюбних протоколів. Душпастир повинен інтересуватися новоженцями, яких оповіди голосить і допитами не лиш у свідків передслюбного протоколу але також у посторонних поважних людей упевнитися про дійсний стан новоженців, а особливо, чи не заходить перепона присилування, чи яканебудь інша до заключування вінчання. Через легковаження того обовязку множаться лише нещасливі супружжа, з чого знов йдуть опісля зневаги Божого закона і процеси. Рівночасно пригадується також зарядження в справі вишукування канонічних і правдивих причин в прошеннях о диспензи від супружних перепон (гл. Вістник з 1934. р., ч. X—XII, стор. 80).

Від Єпископської Консисторії. — Станиславів, дня 29. вересня 1938.

Ч. 4512/VII. В справі звільнення розпарцельованих ґрунтів від ґрунтового податку. О скільки розходитьсь о звільнення розпарцельованих ґрунтів від ґрунтового податку, то справу ту нормує Устава з дня 17. квітня 1883. Ден. Уст. Под. ч. 83. о удержанню в евіденції катастру податку ґрунтового.

І так: По думці §. 16. наведеної Устави посідачі ґрунтів, що би не були наражені на шкідні наслідки вичислені в Уставі, є обовязані о всяких змінах донести властивому Урядови Скарбовому в протягу 6 тижнів по доконанню зміни в особі посідача ґрунтів з тим, що по думці § 50. устави зголошення ті спричинюють зміну податку ґрунтового від року слідуючого по зголошенню. Занедбаня того обовязку спричинює по думці § 53. наведеної Устави

особисту відвічальність посідача записаного в катастрі податку ґрунтового і то до часу перенесення податку в спосіб висше означений на нового посідача.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 3. вересня 1938.

Ч. 7668/IX. Набоженство до Найсвятійшого Серця Господа Нашого Ісуса Христа. Подається отсим до відома Всеч. Духовенства, що накладом Єпископського Ординаріату вийшло з друку друге видання підручника для священників „Набоженство до Найсвятійшого Серця Господа Нашого Ісуса Христа” — уложив Григорій Хомишин, Єпископ Станиславівський.

Підручник сей, справлений і змінений, знаходиться на складі в канцелярії Єпископської Консисторії. Ціна його в брошурованій оправі виносить 6 зол. і на порто 25 грошів і там його можна набути або замовити. Обовязком кожного священника є сей новий підручник собі набути.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 13. жовтня 1938.

Ч. 7853/VII. В справі звільнення греко-католицьких душпастирів від комунальних додатків до державного ґрунтового податку. Скарбові уряди накладають на греко-католицьких душпастирів обовязок платити комунальні додатки до державного ґрунтового податку від ерекціональних ґрунтів. Вимір тих комунальних додатків не є законом оправданий з тої причини, що постановою § 83. громадського закону з 12. серпня 1866 р. Д. Кр. 3. ч. 19. душпастирі є звільнені що до їх конґруї від обовязку плачення додатків до безпосередних податків, а супроти цієї виразної постанови закона є католицькі парохі звільнені від комунальних додатків до державних ґрунтових податків.

Повища постанова остає в силі також по видачі Конкордату, бо стаття XV. і XXV. тогож Конкордату цілком не суперечать засадничому звільненню католицьких парохів від комунальних додатків, а стаття XXV. Конкордату обіймає лише дероґаційну клявзулю для тих постанов, які є суперечні з постановами Конкордату. З цієї правної засади слідує, що Конкордат не відхилив постанови § 83. гром. закону з 1866. року, а тим самим католицькі душпастирі є як перед Конкордатом, так і після Конкордату звільнені від комунальних додатків до державного ґрунтового податку.

В той спосіб слушно порішив спірну квестію Найвищий Адміністраційний Трибунал у своєму присуді з дня 29. грудня 1930. р. ч. Рей. 996/29 а так само порішив справу на користь католицьких душпастирів у своїх пізніших ореченнях з 24. лютого 1937. р. до Ч. Рей. 3165/36 і з дня 24. червня 1938. р. до Ч. Рей 1308/36, у яких висловив правну засаду, що католицькі парохі є звільнені від комунального додатку до державного ґрунтового податку, бо стаття XV. і XXV. Конкордату не знесла постанов § 83. гром. закону з 12. серпня 1866 р., який звільняє парохів що до їх конгруї від плачення додатків до безпосередних податків.

Супроти безпідставности накладання на гр.-католицьких душпастирів обовязку плачення комунальних додатків повинні душпастирі вносити відклики проти виміру комунальних додатків до Урядів Скарбових, Палат Скарбових і до Н. Адм. Тр.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 21. жовтня 1938.

Ч. 7845/V. Належитість за книжку „Кличі новітнього невірства“. В лютім і березні с. р. вислав Всч. о. Перхач Андрій в Перемишлі, Владиче 22. до всіх парохіяльних урядів Станиславівської Епархії книжочку п. н.: „Кличі новітнього невірства“ по ціні 90 грошів за примірник. Дотепер не вислали належитости слідуєчі парохії:

1. Богородчанський Дек.

Бабче, Богородчани місто, Глибоке, Грабовець, Космач, Кричка, Ляхівці, Молодьків, Невочин, Пороги, Раковець, Росільна, Солотвина, Яблінка.

2. Бучацький Дек.

Бариш, Бучач, Губин, Зелена, Зубрець, Ковалівка, Космирин, Озеряни, Порхова, Рукомиш, Соколів, Сороки, Стінка, Швейків.

3. Городенський Дек.

Вікно, Глушків, Городенка, Городниця, Далешева, Дубки, Копачинці, Корнів, Олієва корол., Семаківці, Серафинці, Топорівці, Торговиця пільна, Тишківці, Чернелиця (2 пр.=1.80 зл.), Ясенів пільний.

4. Гусятинський Дек.

Васильківці, Гадинківці, Городниця, Гусятин, Копичинці, Кочубинці, Крогулець, Личківці, Мшанець, Нижбірок Новий, Пере-

милів, Постолівка, Пробіжна, Сидорів, Суходіл, Сухостав, Тов-
стеньке, Увисла, Хлопівка, Целіїв, Чабарівка, Шидлівці, Яблонів.

5. Єзупільський Дек.

Боднарів, Бринь-Сапогів, Викторів гор., Ганусівці, Комарів,
Майдан, Миловане, Побереже, Сілець, Темерівці, Тязів.

6. Жуківський Дек.

Виноград, Жабокруки, Жукотин, Жуків, Коршів, Лука, Ліски,
Незвиська, Петрів, Хлібичин лісний, Хотимир, Черемхів.

7. Заліщицький Дек.

Бураківка, Винятинці, Дзвиняч, Заліщики, Касперівці, Коши-
лівці, Лятач, Нирків, Садки, Свидова, Тлусте, Угриньківці, Устечко,
Дуплишка, Хмелева.

8. Коломийський Дек.

Балинці, Гвоздець, Гвоздець старий, Дебеславці, Залуче над
Прутом, Коломия, Кулачківці, Назірна, Перерів, Підгайчики, Сема-
ківці, Слобідка Лісна, Товмачик, Трійця, Турка, Хлібичин пільний.

9. Косівський Дек.

Білоберезка, Довгополе, Жабе-Ільця, Жабе Слупейка, Кобаки,
Косів, Москалівка, Косів Старий, Смодне, Кути Старі, Рожен Ве-
ликий, Розтоки, Річка, Рибно, Ферескуля, Хомчин, Яворів.

10. Кудринський Дек.

Бабинці, Боришківці, Волківці, Висічка, Горошова, Єрмаківка,
Залісе, Звинячка, Сапогів, Кривче Гор., Кудринці, Худиківці, Нівра,
Пилипче, Синьків, Колодрібка, Сковятин, Стрілківці, Турильче, Усте
Єпископське, Шупарка.

11. Надвірнянський Дек.

Гвозд, Глинки і Майдан Середн., Зелена, Красна, Микуличин,
Надвірна, Парище, Пнів, Перерісль, Саджавка, Цуцилів, Яблониця,
Пасічна.

12. Пістинський Дек.

Акришори, Баня Березівська, Ключів Великий, Ключів Ма-
лий, Княждвір, Космач, Люча, Микитинці, Печеніжин, Пістинь, Рун-
гури, Сопів, Стопчатів, Текуча.

13. Скальський Дек.

Боссири, Коцюбинчики, Більче Золоте, Глубічок, Іванків, Колиндяни, Лосяч, Олексинці (Шершенівці), Пилатківці, Росохач, Скала Подільська, Цигани, Чорнокінці Малі.

14. Снятинський Дек.

Белелуя, Будилів, Видинів, Волчківці (10 пр.=7·50 зл.), Джу-рив, Задубрівці, Карлів, Олешків, Попельники, Русів, Стецева, Тро-стянець, Тучапи.

15. Станиславівський Дек.

Вовчинець, Іваниківка, Лисесь Старий, Опришівці, Павелче, Пациків, Посіч, Хомяків.

16. Тисьменицький Дек.

Братківці, Виноград Лісний, Волосів, Ворона, Гаврилівка, Колодіївка, Кривотули Старі, Ольшаниця, Підпечари, Погоня, Тись-меничани, Хомяківка, Чернолозці.

17. Товмацький Дек.

Голосків, Гостів, Гринівці, Грушка, Делява, Королівка, Ку-тиська, Пшеничники, Олеша, Палагичі, Струпків, Товмач.

18. Устецький Дек.

Гнильче, Горигляди, Дрищів, Коньчаки, Красіїв, Ляцьке Бо-брівники, Маріямпіль, Межигірці, Медуха, Олешів, Товстобаби, Тростянці, Тумир, Усте Зелене, Лука.

19. Чортківський Дек.

Бобулинці, Будзанів, Бичківці, Вербовець, Джурин, Косів, Кійданів, Осівці, Паушівка, Білявинці, Полівці, Помірці, Скородинці. Цвітова, Шульганівка, Язловець, Новосілка Язловецька.

Всч. Отці Душпастирі вище наведених парохій відошлють належитість в найкоротшій часі на подану адресу.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 18. листопада 1938.

Ч. 8199/IX. В справі грошових складок в канцелярії Єпис-копської Консисторії. Єпископський Ординаріат пригадуєчи Всч.

Духовенству своє розпорядження, оголошене у Вістнику Епархіяльнім Ч. I—III—1920, ч. 405/IX з дня 8 лютого 1920, стор. 6, рівночасно еще раз поручає, щоби в случаю особистого доручування грошей не передавати їх до рук світських осіб, зайнятих в тут. Епископській канцелярії, а на зложені квоти жадати посвідки, потвердженої канцлером або його заступником.

Від Епископського Ординаріату. — Станиславів, дня 9. листопада 1938.

Ч. 8401/I. В справі патронату парохії Кудринці. Сим подається до відома, що Ігуменат СС. Василянок в Кудринцях зрезигнував 10. листопада 1938. р. з коляторства парохії Кудринці і що від тепер Кудринці є вільного надання.

Від Епископського Ординаріату. — Станиславів, дня 19. листопада 1938.

Ч. 8568/I. В справі заміни парохії Бураківка дек. Заліщицького. Сим подається до відома, що парохія Бураківка, дек. Заліщицького, є до заміни. Хто рефлектував би на сю парохію, має внести прохання до Еп. Орд. о згоду на заміну.

Від Епископського Ординаріату. — Станиславів, дня 25. листопада 1938.

ХРОНІКА.

Ч. 7798/I Впреп. о. Роман Лободич, Соборний Крилошанин Епископської Капітули одержав грамоту відпустительну до АЕпархії Львівської дня 20. жовтня 1938.

Ч. 7303/I. о. Николай Стеткевич на основі відпустительної грамоти з АЕпархії Львівської зістав прийтий до Епархії Станиславівської грамотою з дня 26. вересня 1938.

Ч. 6879/I. о. Василь Кузь, на основі відпустительної грамоти з АЕпархії Львівської з дня 29. жовтня 1938 ч. 1144/38/л прийтий до Епархії Станиславівської грамотою з дня 11. XI. 1938.

РУКОПОЛАГАННЯ ОТРИМАЛИ:

Ч. п.	Ч. Е. К.	НАЗВИСКО І ІМ'Я РУКОПОЛОЖЕНОГО	Низші чини і підді- яконат	Діяко- нат	Пресви- терат
1	4889/І	Малиновський Володимир Я- рослав	28. 5. 1938	2. 6. 1938	13. 6. 1938
2	4890/І	Семенюк Іван	"	"	"
3	4892/І	Мельниченко Йосиф	26. 5. 1938	29. 5. 1938	"
4	4891/І	Добрянський Константин Йосафат	"	"	"
5	4893/І	Миськів Григорій	"	"	"
6	4894/І	Судак Іван Євген	"	"	"
7	4895/І	Тарнавецький Стефан Маріян	"	"	"
8	5011/І	Навізівський Василь	"	"	19. 6. 1938
9	5016/І	Пісецький Захарій	"	"	"
10	5013/І	Сворак Дмитро	31. 5. 1938	5. 6. 1938	"
11	5012/І	Пеняк Маріян	"	"	"
12	5014/І	Ганчар Онуфрій	28. 5. 1938	2. 6. 1938	"
13	5015/І	Дрібняк Йосиф	"	"	"
14	5200/І	Косарчин Николай Тарас	"	"	26. 6. 1938
15	5199/І	Лехицький Стефан Мирослав	"	"	"
16	5198/І	Галавай Іван	31. 5. 1938	5. 6. 1938	"
17	5197/І	Бенеш Ярослав Володимир	"	"	"
18	5196/І	Турик Андрій	"	"	"
19	6600/І	Остафіїв Авксентій, др. теол. одержав свячення в Римі	16. 2. 1935	25. 3. 1936	18. 4. 1937
20	194/См	Самборський Стефан	31. 5. 1938	5. 6. 1938	13. 11. 1938

ІМЕНОВАННЯ.

Ч. 4540/І. о. Йоан Лятишевський, парох Ланчина, іменований деканом Надвірнянським, а о. Захарій Золотий, парох Делятина, містодеканом Надвірнянським, грамотою з дня 3. червня 1938.

Ч. 5471/І. о. Александер Обушкевич, парох в Косові Старім, іменований завідателем деканату Косівського, грамотою з дня 8. липня 1938.

Ч. 6600/І. о. Др Авксентій Остафіїв, неопресвітер, іменований Префектом Духовної Семинарії грамотою з дня 24. серпня 1938.

ВІДЗНАЧЕННЯ:

Ч. 4540/І. о. Захарій Золотий, парох Делятина, відзначений пелеринкою з рукавками грамотою з дня 3. червня 1938.

ІНСТИТУЦІЯ НА ПАРОХІЮ:

Ч. 8435/І. о. Володимир Барнич інституований на Бедриківці, дек. Заліщицького, дня 15. листопада 1938.

УПОКОЇЛИСЯ:

Ч. 6456/І. о. Михайло Бабяк, парох Княжа, дня 17. серпня 1938.

Ч. 6981/І. о. Кирил Дольницький, парох Зазулинець, дня 9. вересня 1938.

Ч. 7991/І. о. Володимир Павелчак, завідатель в Текучи, дня 16. жовтня 1938.

Ч. 8285/І. о. Йоан Шлемкевич, парох в Сновидові, дня 26 жовтня 1938.

В. І. П.

Від Єпископської Консисторії

Станиславів, 28. листопада 1938.

о. Теодор Паливода
канцлер

Nakładem gr.-kat. Ordynariatu Biskupiego w Stanisławowie, Pierackiego 16.
Redaktor: ks. T. Paływoda. „Drukarnia Sojuzna“ w Stanisławowie.

Накладом Єпископського Ординаріату. «Союзна Друкарня» в Станиславові.

Зміст річника 1938 року.

Число	Предмет	Сторона
	Ч. I — III.	
	Нунціятура Апостольська Польщі. Ч. 315. в справі належання священників до світських товариств	1—5
8093/IV	Торжество в день річниці коронації Св. Отця	5
8089/IV	Зарядження в часі Великого Посту . .	5—6
8090/IV	Справи, які належить завсіди перестерігати	6—8
5840/VI	Справи рікрічно до виконання	8—9
8091/IV	Справа пренумерати католицької преси.	9—10
8092/VI	Січень, місяць катол. преси.	10—12
8179/III	В справі релігійної бібліотечки для дітей.	12—13
7458/VI	В справі належного береження церков- ного майна	13—14
5950/VI	В справі слухання св. сповідей вірних.	14—15
7514/I	Звільнення від обовязків містодекана сня- тинського о. Евстахія Гордійчука. .	15
	Хроніка.	15—16
	Ч. IV — VI.	
4570/IV	Похорон священника	17—18
43/См	В справі прийяття до Духовного Се- минара.	18
4571/I	Розписання на конкурс опорожнених парохій	18—19
199/I	В справі вільного надання парохії Ви- ноград, дек. Жуківського.	19
760/I	В справі вигаснення патронату на паро- хію Ворвулинці, дек. Заліщицького.	20
8257/I	В справі утворення парохії для Українців гр.-кат обряду в Парижі.	20
2976/I	В справі о. Йоана Думича.	20
1775/III	В справі опіки священника над молоддю шкільною і доростом, що кінчить школу.	20
526/C	Пригадується, що женихам, які потребу- ють диспензи, не вільно голосити опо- відий перед одержанням тоїж. . . .	20—24

Число	П р е д м е т	Сторона
3234 IV	Поручення Бібліотеки Товариства „Скала”	25
3126 III	В справі книжочки „Новітнє Кріпацтво“	25—26
2068 IV	Заборона видавати Євангелія до умерших тіл в домах.	26
227 I	Іменування і інсталяція о. Дра Авксентія Бойчука на Архидіякона Еп. Капітули.	26
4572 IX	В справі авдієнцій в часі ферій.	27
200 IX	Подяка за „Петрів гріш“.	27
4574 IX	Пригадка в справі вирівнання належи- тости за книгу „священодійств“.	28
3491 VI	Вишукання метрики.	28
2000 IX	Поручення книжки „Месія з Назарету“	28
228 I	Іменування о. Дра Василика Василя на	
4759 III	Крилошанина Еп. Капітули.	28
	В справі „Свята Християнської України“.	29—30
4693 III	В справі грошевої збірки на т. зв. „Тиж- день милосердя“.	31
	Хроніка.	32—34
Ч. VII — XII.		
7205 IV	Споминання імени Св. Отця в Богослу- женнях.	35—36
7204 IV	Про заборону відбування деканального собора в церкві	36
7203 IV	Про спів в церковних Богослуженнях.	36—37
7039 IV	Про вічне світло перед Найсвятішими Тайнами.	37—38
8444 IV	Про відбутий курс Католицької Акції в Станиславові.	38—50
8445 IV	Споминання в Богослуженню про укра- їнський нарід.	50—51
7300 III	В справі річних звітів душпастирів-кати- хитів.	51—52
7527 VII	В справі заupu світла до церков.	52
1121 C	Справа совісного переводження перед- слубних протоколів	52—53
4512 VII	В справі звільнення розparcelьованих ґрунтів від ґрунтового податку.	53—54
7668 IX	Набоженство до Найсвятішого Серця	

Число	П р е д м е т	Сторона
7853/VII	Господа Нашого Ісуса Христа. . . В справі звільнення греко-католицьких душпастирів від комунальних додатків до державного ґрунтового податку.	54 54—55
7845/V	Належитість за книжку „Кличі новітнього невірства“	55—57
8199/IX	В справі грошових складок в канцелярії Єпископської Консисторії.	57—58
8401/I	В справі патронату парохії Кудринці.	58
8568/I	В справі заміни парохії Бураківка, дек. Заліщицького.	58
	Хроніка.	58—60
	Зміст річника 1938.	61—63